

LUTHERSK KIRKETIDENDE

INNHOLD

Om kirkemusikk / Sjelesorgen – Kirkens fremtid / Teologisk uenighet som kirkelig problem / Fra bokfronten / Fra bispedømmerådene og Kirkedepartementet

SØNDAGSTEKSTEN

Kristi forklarelsesdag - Ruben Ngozo

Søndag før faste

(Fastelavnssøndag) - Ingvild Helene Mydske Fallegård

Askeonsdag - Torbjørn Holth

Lovsangen og tilbedelsen av Kristus var det mest karakteristiske ved oldkirkens kristne.

Om kirkemusikk

Etter høstens kirkemøte var det en viss uro knyttet til den fremlagte Plan for kirkemusikk i Den norske kirke: - et folk som synger, spiller og danser. Planen ble sendt tilbake til Kirkerådet med anbefaling om endringer og tillegg.

Det er viktig å få frem at dette ikke bunnet i en kritisk holdning til kirkemusikk, men snarere et ønske om å få en best mulig plan for dette så viktige området i kirkens liv. Det er avgjørende at Den norske kirke gjennomtenker bruken av

sang og musikk i menighetenes liv. Den fremlagte planen fokuserte på viktige områder, men som et styrings- og retningsgivende verktøy for helhetstenkningen omkring musikk i kirkerom og menighet hadde den visse svakheter.

Når man taler om kirkemusikk, tenker mange umiddelbart på en bestemt musikalsk sjanger, mer enn på den sang og musikk som benyttes i kirkens liv.

Plinius var en romersk stattholder som i år 112 skrev et brev til keiser Trajan, hvor han omtaler de kristne og spør hva han skal gjøre med disse. Han skriver at de kristne kommer sammen på en bestemt dag i uken, før soloppgang, for å synge lovsanger til Kristus som til Gud. Lovsangen og tilbedelsen av Kristus var altså det mest karakteristiske ved oldkirkens kristne. Tatt i betraktning alle de instrumenter som nevnes i Salmenes bok, er det overraskende at kirkemusikken for det meste var enstemt og vokal de første 800 år av kirkens historie.

Fra tidenes morgen har man forsøkt å gjenskape de guddommelige toner, de skapende og forløsende harmonier som utspringer fra Gud selv. Vi finner denne tankegang igjen i den ortodokse liturgi, der sangen er innskrevet i himmelen, og vi mennesker kan oppfatte og gjenkjenne vår Skaper og vår egen bestemmelse. Den himmelske sangen som lyder i oss: "Ere være Gud i det høyeste" - slik det lød da Guds egen Sønn ble født. I liturgien går den kosmiske sang og menneskehjertets lengsel opp i hverandre på mystisk vis. For likesom hjorten lengter etter det levende vann, slik lengter vår sjel etter Herren. Det er derfor ingen tvil om at musikken i kirkens liv har en teologisk begrunnelse og et kosmisk forbilde.

Lovsangen steg opp fra de tre unge menn i ildovnen (Daniels bok) og skapte håp om liv gjennom døden. De tre unge menn i ildovnen er et av de mest brukte motiver i katakombekunsten og på de oldkirkelige sarkofager. Lovsangen bærer gjennom døden til livet. Det fortelles at kristne i Roma møtte opp på Colosseum til dyrekampene, og i det martyrene gikk inn i døden, sang deres trosfeller lovsanger fra øverste galleri. Slik gikk de jordiske og de himmelske toner i ett.

Luther var meget musikalsk, hadde utdannelse i kontrapunkt, var en habil sanger og spilte både fløyte og lutt. Det ble spilt og sunget daglig i Luthers hus, og alle barna hans deltok aktivt. I miljøet rundt Luther var det en rekke dyktige musikere og komponister. Til komponisten Ludwig Senfl skrev Martin Luther at han ikke skammet seg for offentlig å bekjenne at nest etter teologien gis det ingen kunst som kan måle seg med musikken, for bare musikken kan oppnå det samme som teologien på andre måter kan utføre, nemlig å berolige og oppmuntre menneskets sjel. Musikkens rikdommer var i følge Luther så verdifulle og overveldende, at han manglet ord når han ville forsøke å beskrive dem. Hans holdning til kirkemusikken står i klar kontrast

Musikken og liturgien gir lengselen form

til Zwingli, som riktignok var kjent som en dyktig musiker og komponist, men kun i privat og verdslig sammenheng. Zwingli var helt avvisende til musikk i liturgisk sammenheng. I gudstjenesten skulle man ha stillhet og personlig andakt. All larm fra instrumenter og all flerstemt korsang var bannlyst. De reformerte i Sveits, Holland og Skottland satte i gang billedstormer som ikke bare gikk utover bildene, men også musikk-instrumentene. Orgler ble revet ned og hugget til pinneved, så også i reformasjonskirken i Zürich, mens organisten stod gråtende og så på. Calvin tillot til nød unison menighetssang, men ikke flerstemt. Calvin fryktet musikken fordi den vekket begjæret og kunne lede en bort fra den rene gudsdyrkelse.

I 1538 skrev Luther: "Erfaringen viser at nest etter Guds ord er det bare musikken som fortjener å bli lovprist som den som kan åpne og beherske menneskehjertenes følelser." Når det kun er mennesket som har fått denne kostelige gave, så er det for at vi skal huske på at vi er skapt av Gud til å lovprise ham. Vi blir fulle av undring når vi hører musikk hvor en stemme synger den ene melodien, mens tre, fire eller fem stemmer leker lystig omkring den stemmen som har den enkle melodien, og utsmykker den på vidunderlig måte med kunstferdige, musikalske midler, slik at det minner oss om en himmelsk dans, hvor alle møtes i en atmosfære av vennlighet, med kjærtegn og omfavnelser, skriver Luther. Og han fortsetter

på karakteristisk vis: "Den som måtte tenke gjennom dette, og likevel ikke betrakte musikken som Guds underfulle verk, han er i sannhet en slamp og fortjener knapt å kalles menneske. Han burde ikke få lov til å høre annet enn eselskryt og grisegrynt."

Nå bruker ikke Plan for kirkemusikk like sterke ord og vendinger, men erfaringsmessig er kirkemusikken et område med mange mulige konfliktpunkter. Man diskuterer ofte hvilken type musikk som kan brukes eller er egnet i kirken? Kan man synges White Christmas eller Fola Blakken i kirken? Hvilke kvalitetskrav skal stilles til denne musikken? Dette berører grunnleggende kirkens selvforståelse på områder som har med kunst og estetikk, formidling, fellesskap og spiritualitet å gjøre.

La meg til slutt si noe om stillhetens betydning for kirkemusikken. Det er mange som oppsøker kirkerommet, og faktisk også kirkekonserter, for å oppleve stillhet og ro. For kirkemusikk handler om mer enn lovsang. Paktens ark ble riktignok ført inn i Salomos tempel av levittene, med cymbler, harper og lyrer, og sammen med dem 120 prester som blåste i trompeter. Det har utvilsomt vært støyende: "Med ett stemte trompetblåserne og sangerne i, alle som en, til Herrens lov og pris. Da ble templet, Herrens hus, fylt av en sky. Prestene kunne ikke stå og gjøre tjeneste på grunn av skyen; for Herrens herlighet fylte templet" (2 Krøn 5,12-14). Vår lovsang kan være støyende, men Guds svar var hans nærvær som stille fylte tempelet i form av en sky. For Han var ikke i stormen, Han var i den stille susen, i vinden/ånden som blåser: inspiratio.

Den norske komponisten Fartein Valen tilbrakte lange netter i bønn om at han måtte finne et personlig musikalsk uttrykk, og han fant en kombinasjon av pietistisk vestlandskristendom og et modernistisk musikalsk uttrykk. I hans opus 32 fra 1939, kalt *Die dunkle Nacht der Seele*, henter han teksten fra en av de fremste kristne mystikere, Johannes av korset. Her beskrives "sjelens mørke natt", som fører til den indre opplysning og den underfulle oppstigning på himmelstigen, der sjelen forenes med brudgommen, med Kristus. Et kristenmenneske er i følge Luther ikke bare *simul justus et peccator*, samtidig rettferdig og

synder - men også *simul gemitus et raptus*, samtidig lengtende og henført. Musikken og liturgien gir lengselen form, også i den lutherske kirke. For Luther er det indre, dype fellesskap med Kristus en likedannelse med Kristus, som bygger på inkarnasjonens under. Gud ble menneske og åpenbarte sin storhet i det lille barnet i krybben. Jesus trekker oss til seg, og fører oss til Gud. Luther bruker her begreper hentet fra mystikken, at troen knytter sjelen sammen med Kristus. I dette mysterium (*sacramentum*) blir Kristus og sjelen ett legeme (Ef 5,30).

Når Ånden berører sjelen kan det gå stille for seg, nærmest ingenting: som et sandkorn, en tåre, en bloddråpe, et ord eller en tone. Gud kan glede seg over svært lite. For vel kan vi tie, bare vi ikke glemmer å lytte.

VIDAR L. HAANES
Vidar.L.Haanes@mf.no

Sjelesorgen – Kirkens fremtid!

AV TOR JOHAN S. GREVBO

Det er nylig utgitt en stor norsk sjelesorgbok med tittelen *Sjelesorgens vei. En veiviser i det sjelesørgerske landskap - historisk og aktuelt* (Luther Forlag 2006). Den er blant annet blitt omtalt som en "stor hendelse i skandinavisk teologi" (Owe Wikström) og som "en gullgruve på sjelesorgens felt" (Pirjo Hakala). Lanseringen skjedde på Diakonissehuset Lovisenberg 4.12.2006. I den forbindelse holdt forfatteren, sykehusprest og professor Tor Johan S. Grevbo, et innlegg om sjelesorgen i dagens og fremtidens kirke, som også knytter an til noe av innholdet i boken. Innlegget bringes her som en profilert utfordring til aktuell kirke-tenkning og -praksis. *Red.*

Preludium

Når man begir seg inn på *Sjelesorgens vei*, er det viktig å sørge for gode hjelpere. I boken min er jeg slett ikke ukritisk, men jeg har lagt stor vekt på å lytte interessert også til en rekke sjelesørgerske fagfolk som er svært forskjellige fra meg selv, både i teologi og personlighet, og med tanke på den historiske periode og den kultur de er virksomme i. Jeg har i denne forbindelse blitt inspirert av personer som er teologisk langt mer konservative enn jeg er, politisk langt mer radikale, menneskelig sett helt annerledes sammenskrudd og med en fromhetsprofil som ligger langt unna min egen - for bare å nevne noe. Dette mangfold har ikke bare gitt meg nye kunnskaper, men også mye sitrende glede underveis.

Jeg tror faktisk også det er vanskelig - ja, kanskje umulig - å være en brukbar sjelesørgers i praksis uten en slik indre glede og nysgjerrighet overfor forskjellighet. Smålighet og sjelesorg er størrelser som går svært dårlig

sammen. Mange ganger er smålighet til og med en god betegnelse på hva synd egentlig er.

Fra mange hundre sider til én setning

En sykehuskollega fra en annen yrkesgruppe spurte nylig om jeg kunne redusert boken på over 500 sider til 100 sider og deretter til 10 sider, videre til én side, for til slutt å ende opp med én eneste setning. Jeg måtte avvise forsøket med at så tabloid er hverken jeg eller sjelesorgen, knapt nok VG. I ettertid er jeg imidlertid kommet til at både jeg og boken har et budskap som mer eller mindre tydelig er til stede på hver side og som kan formuleres meget knapt, ja, nettopp i én setning: *Fremtidens kirke må være sjelesorgens kirke!*

Jeg er ikke den første som har formulert en slik setning. Den ligger innbygget på viktige punkter i hele kirkens historie og har også vært gjentatt i variert form av fremsynte personer i vår egen tid (bl.a. Brunner, Rahner, Wikström, Stinissen, Möller, Josuttis). Likevel har den

ennå ikke slått igjennom. Retter jeg søkelyset mot "Kirken, den norske" i dag, ser jeg for eksempel en kirke som ønsker å bygge ut et velfungerende byråkrati og tjenlige kirkeordninger; jeg ser en kirke som kjemper innbitt for ikke å fremtre altfor umoderne, en kirke som heldigvis har satt opplæring høyt oppe på dagsordenen og som samtidig virker overengstelig for å avvise noen som helst oppfatninger som ukristelige, av frykt for å bli oppfattet som fordømmende. Men selve sjelesorgen - hvor er den?

Den finnes godt ivarettat på noen diakonale institusjoner og hos engasjerte og spesialiserte enkeltpersoner, og det drives mye god sjelesorg i det stille, men *som et tydelig, strategisk samlingspunkt for hele kirkens virksomhet er sjelesorgen fraværende*. For å få til en forandring her, må vi imidlertid samtidig åpne opp for en mye bredere sjelesorgforståelse enn det som lenge har vært vanlig, også hos dem som mener at de tenker meget helhetlig. Det er videre viktig å føye til - og ikke bare fordi dette sies på Diakonissehuset: Sjelesorg og diakoni må gå hånd i hånd!

Samtidens rop

Man trenger ikke være noen dyptpløyende samtidsanalytiker for å oppdage at vår tid skriker etter sjelesorg. Mennesker i verdens rikeste land er hverken særlig lykkelige eller særlig vel utrustet til å tåle motgang, den motgang som livet selv byr på for oss alle. Mange mangler forståelsen av at de er grunnleggende verdifulle, både i Guds og menneskers øyne. De opplever altfor sjelden å bli møtt med ekte respekt og at alt de kommer med, blir tatt i beste mening. De dypeste lengsler forvandles ofte til tomt snakk om penger, utseende, sport og sex; de elementer som også selger best på det mediemarkedet som omgir oss, og som vi alle blir påvirket av. Den nagende uroen mange kjenner på kroppen, er altfor sjelden av det velgjørende

slaget, den som driver oss til innsats for våre medmennesker, deres angst og fortred, inklusive ytre fattigdom og sosial nød. Den driver heller frem et delvis nytt og skremmende psykisk lidelsespanorama med store dimensjoner, og det er kanskje ikke ren utopi at om noen år vil annenhver nordmann avsløre behov for en form for psykisk behandling.

I et kort kapittel i boken prøver jeg å presentere tre tvetydige trekk ved vår tid som er av stor sjelesørgerisk betydning (D 3.5).

- Sjelesorgen må forholde seg både til en sterkt økende individualisering - og det komplementære behov for forpliktende fellesskap.
- Sjelesorgen må forholde seg både til den sterkt økende spesialisering - og det komplementære behov for et sammenbindende mønster av gjensidig tjeneste.
- Sjelesorgen må forholde seg både til den sterkt økende sekularisering - og til den komplementære religiøse hjemlengsel.

Fremtidens kirke må altså være sjelesorgens kirke i den forstand at den både viser forståelse for enkeltindividet og den medfølgende trangen til fellesskap; både for en nødvendig faglig spesialisering og det medfølgende behovet for et sammenbindende folkelig mønster av gjensidig tjeneste; både for et ærlig møte med den økende sekularisering og det medfølgende behovet hos alle mennesker etter å vende hjem til Gud.

For å forholde seg til denne enorme post-moderne og post-post-

moderne utfordringen trenger sjelesorgen å dukke frem fra kroker og kriker med alt det den er og her. Den må fremtre som det største og mest fascinerende lerret på jorden, der det er plass til alle våre fargerike streker - lyse og mørke - i et mektig kunstverk som nesten ikke er til å motstå.

Jeg er vokst opp i et kunstnerhjem der far malte bilder, mange bilder. Noen av de

Tor Johan S. Grevbo. Foto: Eyof Berg.

sterkeste ble malt på baksiden av de lærerter som ble utstilt, etter først å være overmalt. Noen ble også ganske fort satt til side og bare vist for noen kunstnerkollegaer. Jeg skjønner far, men ønsker meg *likevel* - eller nettopp *derfor* - at sjelesorgen oppmuntrer til et medarbeiderskap der også det som finnes på baksiden kan bli synlig, på rett tid og sted riktignok.

Felles ansvar for sjelen

Halvparten av boken min handler om sjelesorgens historie. Dette valg kan begrunnes på mange måter, blant annet med den danske radikaleren Klaus Rifbjergs ord om at fremskritt knapt er mulig før vi har brakt oss selv på høyde med fortiden. Her har moderne sjelesorg, også i Norge, utrolig mye å ta igjen.

Noe av det første vi kan ta med oss fra sjelesorghistorien, er at her må alle gode krefter samarbeide. Tar vi ikke et felles ansvar for sjelen, går det galt. Hos forløperne for den kristne sjelesorg innenfor den antikke filosofi, som er en av de kilder vi i raushet kan lære mye av, praktiserte man en straff på hele 5 år for *milde* tilfeller med forsømmelse av sjelen. Det er ikke straffen jeg vil lære av, men den helt grunnleggende betydning av sjelesorg.

Sjelen kan forstås som den sitrende livskraften i oss som gjør oss til levende mennesker, som påvirker alle sider ved det faktiske liv og åpner oss for evigheten *i* og *etter* tiden. Denne sjelen kan ikke oppdages i noe laboratorium, men setter oss like fullt i en dynamisk relasjon til Gud, oss selv, våre medmennesker, naturen, kulturen og de materielle ting vi er avhengige av.

Nå har jeg kanskje nettopp gitt inntrykk av at den er lett å beskrive, den størrelse som sjelesorgen dreier seg om, men det er den ikke. Jeg prøver imidlertid stadig å lære av alle gode og dog ufullekomne forsøk, nylig blant annet av dem som rikholdig finnes i Stein Mehrens siste og grensesprengende diktsamling (*Anrop fra en mørk stjerne*, Oslo 2006: 72 f.). Her gjengir jeg bare to av mange stimulerende utsagn: "Det er sjelen som stryker en avglans av skapelsesglimtet gjennom oss." "Sjelen er skjul og transparens, drømt sammen til noe som ligner liv." Ja, *alle* sider ved det som ligner menneskelig liv er av sjelesørgerisk interesse fordi det angår menneskets sjel.

Sjelesorghistoriens lærdommer

Det som sjelesorghistorien uomtvistelig kan lære oss, er at denne helhetlige sjeleomsorg for oss som levende mennesker, ikke bare er et rent individuelt anliggende. Den gjelder oss minst like mye som kollektiv, både kirkelig og samfunnsmessig. Derfor må klisjémessige forestillinger i retning av en klam dulling med den enkeltes sjel ryddes av veien for fremtiden, selv om enkeltmennesket av denne grunn slett ikke skal mistes av syne. Det må også åpnes opp for mange ulike sjelesørgertyper, ikke bare for de milde og veldig forsiktige, de selvhengivende med stort nærhetsbehov, og slett ikke bare for dem som prøver å hjelpe seg selv ved å hjelpe andre. Sjelesorgen trenger både de klokkeste hodene og de varmeste hjertene, og også svært mange andre arbeidere om den skal preges av den fornyende kraft som ikke minst vår tid lengter etter.

Videre lærer sjelesorghistorien oss med all mulig tydelighet at sjelesorg kan stå som en velegnet sammenfatning av kirkens totale virksomhet, altså både forkynnelse, gudstjenesteliv, trosundervisning, etisk veiledning osv. Opplever ikke folk alt dette som *omsorg for sjelen*, hvorfor skulle de da utsette seg for det? Eller sagt med andre ord: Den *generelle* sjelesorg (som er historiens betegnelse på det jeg nettopp har omtalt), må forenes med den *spesielle* sjelesorg, altså den omsorg der mer spesifikke behov og lengsler hos ett eller flere mennesker står i sentrum. Og disse behov, forteller sjelesorgens historie videre, skal ikke bare søkes i lidelse og underskudd, men også i glede og gode dager. Dessuten skal man vise respekt for svært ulike måter å nærme seg de avgjørende livstemaer på, og heller ikke undervurdere den enkeltes evne til å finne sin egen vei i lys av den generelle sjelesorg og sunt folkevett. Historien lærer oss i denne forbindelse at vi ikke trenger å snakke sammen om *absolutt* alle ting for at det skal bli godt. Slik får også typiske mannfolk et sjelesørgerisk rom å boltre seg i.

Det finnes i sjelesorghistorien også en lang rekke mer konkrete impulser for oss i dag, i boken særlig sammenfattet i de mange *aktualiserende avsnitt*. Den som oppdager mindre enn hundre slike impulser på "Sjelesorgens vei", leser ikke nøye nok. La meg bare

nevne ørlite fra to inspirerende personer som jeg har invitert med på veien:

Den første er *Gregor den store*, som levde rundt år 600. Han har skrevet den mest utbredte sjelesorgbok gjennom alle tider, en bok som fortsatt kommer i nye opplag. En dyktig amerikansk pastoralpsykolog (Thomas C. Oden) mener at Gregor har foregrepet nærmest alle sentrale innsikter innenfor moderne psykoterapi: Det gjelder både adferds-terapiens tankegang, mange av Freuds sentrale synspunkter, Jungs bruk av arketypiske bilder bl.a., betydningen av kroppsspråk og non-verbal kommunikasjon, og endelig den klient-sentrerte terapies tre grunnforutsetninger i form av empati, positiv akseptasjon og oppriktighet. - Etter å ha arbeidet med sjelesorgens historie, samtidig som jeg alltid også har vært opptatt av moderne psykoterapi, må jeg innrømme at jeg nå har problemer med å oppdage noe *helt* nytt på sistnevnte område. Og jeg er blitt mer og mer stolt over kirkens egen sjelesørgeriske og terapeutiske arv.

Den andre personen jeg raskt trekker frem, er *Hans Nielsen Hauge*. Norsk lavkirkelighet har lært mye av ham, men ofte oversett noe av det aller viktigste. Det gjelder for eksempel impulsene fra den felleskirkelige, mystiske tradisjon når det gjelder åndelig gjennombrudd og vekst, samt respekten for den enkeltes helt individuelle troshistorie. La oss med Hauges hjelp våge å spørre: Hvorfor ligner så mange kristelige vitnesbyrd til forveksling på hverandre - til tross for at Gud tydelig har bestemt seg for å lede oss på svært ulikt vis?

De mange sjelesørgeriske perspektiver

Det er selvsagt ikke slike at sjelesorgen og sjelesorgtenkningen bare kan gjentas på samme vis fra generasjon til generasjon. Derfor skriver jeg i boken også mye om de *nyeste* trekk og tendenser, som jeg akkurat i vår tid betrakter som hovedsaklig svært løfterike, og som delvis utgjør en *gjenoppdagelse* av glemte sannheter. En annen hoveddel i boken handler om sjelesorgens svært forskjellige hovedretninger og grunntyper i dag, og jeg slipper typiske representanter for hver av dem løs på det samme sjelesørgeriske kasus. Fremtidens sjelesorg må imidlertid etter min mening ikke være snevert retningsbestemt, men må kunne

forene mange ulike perspektiver på et bærende teologisk og kirkelig grunnlag. Da gjelder det å fange opp verdien både i de sjelesorgretninger som vi tradisjonelt plasserer til høyre, som den forkynnende og karismatiske sjelesorg, og forene dem med impulser i retning av det terapeutiske og endog sosio-politiske. Jeg har i boken identifisert åtte slike aktuelle hovedretninger av sjelesorg som jeg beskriver nokså utførlig, og samtidig prøver å lære av.

Hva skjer om vi på denne måte tar dette mangfold på alvor? Jo, vi får et teologisk helhetssyn som ikke spiller viktige elementer unødigt ut mot hverandre, men strekker seg fra ulike vinkler mot den store guddommelige virkelighet som ikke er langt borte fra noen av oss (Apg 17,27). Slik kan sjelesorgen få vital betydning både for presentasjonen av kirkens trosgrunnlag (Bibelen og bekjennelsen) og alle de praktisk-teologiske livsyttringer. På dette vis kan også forholdet mellom *Gud, tiden* og *mennesket* oppleve en forfriskende fornyelse på sjelesorgens grunn.

Inspirasjon til sann menneskelighet

Apropos *mennesket*! Her på Diakonissehuset vandret en betydelig person i sjelesorgens historie, Cathinka Guldberg. Med rette har hun fått en egen plass i boken min. Men er alt i arven god? Midt i sin imponerende moderlige omsorg var Cathinka sterkt påvirket av den johnsonske vekkelsen og dens oppgjør med grundtvigianismen, som jo blant annet dyrket slagordet: "Menneske først, kristen så". Jeg er redd at dette sterke oppgjøret lett kunne føre til en viss menneskelig sneverhet og underkuelse hos mindre storartede etterfølgere, altså noe som kunne trykke ned istedenfor å løfte opp. Etter min mening er tiden nå endog inne til å overby Grundtvig med tanke på sjelesorgen i fremtidens kirke. La oss rett og slett våge å si at sjelesorg handler om å bli et mest mulig sant og helt menneske! Det er jo *det* vi er skapt til, hverken til guder eller djevlr. Og til det sant menneskelige hører bevisstheten om både våre gode muligheter og våre feil og mangler, samt at vi i mer enn én forstand lever på Guds og menneskers nåde. For sikkerhets skyld kan vi så føye til at denne stadige menneskeliggjøring må skje i rammen av den kristne tro, kristne symboler og grunnfortellinger - dersom det

altså skal bli en *kristen* sjelesorg og ikke bare noe som ligner. Vi blir ikke mindre kristelige ved å fremheve det menneskelige; her finnes det en nødvendig sammenheng som ikke må gå tapt, men stadig styrkes. Og det trenges nye, levende forbilder når det gjelder ulike former for et fullverdig menneskelig liv!

Tro, håp og kjærlighet - intet mindre!

På forsiden av boken min er det Jesus-skikkelsen som stråler mest. Det er ikke tilfeldig, for i dypeste forstand er han selv sjelesorgens vei. Han har også inspirert Paulus til å la trioen tro, håp og kjærlighet bli stående som de tre viktigste søylene i alt som kristendom

heter. De utgjør også hovedstammen i min egen sjelesorgdefinisjon, som boken utfolder i en egen bolk. Størst blant disse tre er kjærligheten, sier Paulus (I Kor 13,13), og kanskje har han rett også med tanke på sjelesorgen. Jeg vil likevel slutte med å fremheve *håpet*. En hebraisk ordstamme visualiserer håpet som et tau å holde seg fast i. Jeg ser for meg at på samme måte som Guds barmhjertighet er ny hver morgen (Klag 3, 22 f.), firer han også daglig ned noen ekstra lengder av håpets tau. Så velger jeg å tro at det ikke er forgyves å drive sjelesorg i håpets tegn - midt blant alle de håp som er dømt til å dø. I denne form for sjelesorg ligger også kirkens håpefulle fremtid.

Aktuelt fra Luther Forlag

Espen Ottosen

SLIPP STEINENE

Om å være tydelig uten å fordømme

Espen Ottosen har de siste årene stilt opp både på tv og i radio. Ikke sjelden får han råd om å la være. Begrunnelsen er gjerne at kristne blir oppfattet som moralister og fariseere ved å være i mot alt mulig.

I denne boken stiller han spørsmålet: Hvordan bør kristne opptre for å unngå å bli oppfattet som fordømmende - og samtidig ikke bli feige?

Kr 148,-

Luther Forlag

Besøk oss på: www.lutherforlag.no

Teologisk uenighet som kirkelig problem

AV KNUT ALFSVÅG

Homofilisaken er blitt et stort problem for samhold og troverdighet i Den norske kirke. Det er et faktum at når alle argumenter er lagt fram og vurdert, så står vi igjen med to ulike svar på spørsmålet om mennesker i samkjønnet seksuelt samliv kan vies og innsettes i vigslende stillinger i kirken. Det er et forhold som neppe vil endre seg i overskuelig framtid. Det avgjørende spørsmål er derfor nå: Hvordan håndterer vi en slik uenighet?

Det som umiddelbart burde kunne slås fast helt uavhengig av hva en ellers måtte mene om selve saken, er at uenigheten ikke kan håndteres ved hjelp av teorien om to likeverdige syn. Det er umulig allerede av rent logiske grunner. Det ene syn er nemlig at den kristne kirke av prinsipielle grunner ikke kan akseptere samkjønnet seksuelt samliv. Det er et syn som ikke tolererer alternativer fordi det vet seg forpliktet på det apostoliske ord som heller ikke tolererer alternativer i denne sak. Dette standpunkt lar seg ikke opprettholde med et likestilt syn ved sin side, fordi allerede forsøket på å oppstille likestilte alternativer innebærer at det opprinnelige syn er avvist. Teorien om de to likestilte syn kan derfor ikke overleve et forsøk på

seriøs begrunnelse og må anses som en selv-motsigelse.

Det eneste konsistente alternativ er derfor å kreve at kirken skal endre sin oppfatning og legge til grunn at samkjønnet seksuelt samliv er akseptabelt ut fra kristen etikk. At det i så fall eventuelt gis et visst rom for det tradisjonelle syn i form av reservasjonsrett for prester når det gjelder kirkelig velsignelse av partnerskap, endrer ikke på det prinsipielle i det alternativ kirken her stilles overfor: Enten er samkjønnet seksuelt samliv på nærmere angitte betingelser kristelig og kirkelig legitimt, eller så er det ikke legitimt under noen omstendigheter.

Det saken dreier seg om, er altså spørsmålet om hvorvidt kirken skal endre syn i en sak der den i alt vesentlig har talt samstemt siden aposteltiden. Vi holder oss ikke i luthersk sammenheng med noen teori om ufeilbarlige kirkelige tradisjoner, og trenger derfor neppe å bruke tid på diskutere hvorvidt et tradisjonelt kirkelig standpunkt kan endres. Viktigere er det å drøfte betingelsene for at en slik endring skal kunne gjennomføres på betryggende og tillitvekkende måte. Hensynet til kirkens enhet er her åpenbart et vesentlig anliggende. Den

kristne kirke er et fellesskap i tro og be-
kjennelse; det lar seg derfor vanskelig be-
grunne at en del av dette fellesskap skal kunne
iverksette vesentlige endringer i kirkens lære
og liv som en annen del av det samme felles-
skap av tungtveiende grunner finner svært pro-
blematisk. Dette innebærer ikke at et mindre-
tall med enhver begrunnelse skal kunne stoppe
endringer som av de fleste oppfattes som
åpenbart nødvendige. Men det innebærer at før
en i kirkelig sammenheng foretar endringer
som av mange med god grunn oppfattes som
vesentlige, er en forpliktet til å stille spør-
smålet: Tjener denne endring også den kirkelige
enhet og det kirkelige samhold?

Det er neppe mulig å hevde at dette ikke er et
relevant perspektiv på den sak vi her diskuterer.
Spørsmålet er gjennomdrøftet av kirkens Lære-
nemnd, og halvparten av dens medlemmer
hevder etter nøye gjennomtenkning og med
tuntveiende argumenter ut fra Skrift og be-
kjennelse at det eneste holdbare syn i denne
sak, er det syn den kristne kirke alltid har hatt.
De to syn det her dreier seg om, anses som
uforenlige; åpenhet for likeverdige alternativer
anses derfor som uakseptabelt. En kan være
enig eller uenig i den konklusjonen. Men den
lar seg ikke avvise som useriøs og irrelevant;
den som prøver på det, karakteriserer dermed
bare seg selv. Like vesentlig som det forhold at
mange ønsker en endring av kirkens liv og lære
i denne sak, er derfor det forhold at det er lagt
fram tungtveiende teologisk argumentasjon for
at slik endring ikke bør gjennomføres.

Dette innebærer etter mitt skjønn at det
aktuelle forsøk på å endre kirkens seksualetikk
nå bør avsluttes. Lærenemndas uttalelse god-
gjør at det i overskuelig framtid ikke vil være
mulig å samle Den norske kirke om et forslag
til endring; forsøk på å fremme det nå kan
derfor ikke annet enn å skjerpe uenigheten i
form av en vanskelig håndterbar splittelse i
Den norske kirke både lokalt og sentralt.
Skal der gjøres vesentlige endringer i kirkens
læreoppfatning, må det foreligge et minimum
av kirkelig konsens om endringens nød-
vendighet. Når slik konsens ikke foreligger,
kan kirkens lære ikke endres. Etter Lære-
nemndas uttalelse burde det være mulighet
å nå enighet om en slik konklusjon hva
spørsmålet om homofilt samliv angår, uav-

hengig av hva en for egen del primært ønsket å
gå inn for.

Kirkens biskoper har et særlig ansvar for det
forhold som her er påpekt. Etter vår kirkes
liturgi for bispevigsling er det en av de viktigste
oppgaver for å en biskop å "legge vinn på å
fremme og bevare enheten i Guds kirke". Det
er ikke lett å se hvordan dette ansvaret kan
ivaretas samtidig som en fremmer seksual-
etiske synspunkter som halvparten av med-
lemmene i kirkens Lærenemnd og svært
mange andre anser for uakseptable. Opp-
fordringen til kirkens biskoper, først og fremst
til dem som har markert at de for sin del godt
kan tenke seg en endring i kirkens syn, må
derfor være at de viser at de er seg sitt embets-
ansvar bevisst ved å avstå fra å fremme tiltak de
vet ikke fremmer kirkens enhet.

Om ikke denne klargjøringen nå kommer -
og det burde jo strengt tatt være unødvendig å
be om den - må vi nå for alvor begynne å tenke
gjennom hvordan hensynet til kirkens enhet,
apostolisitet og økumenisitet kan ivaretas når
kirkens lederskap ikke er i stand til å gjøre
det selv. Spørsmål om alternativt tilsyn, om
hvordan en lokalt forholder seg til et kirkelig
lederskap som ikke fremmer, men hemmer
kirkens enhet, og om hvordan en kan fremme
en ansvarlig og tydelig kristen seksualetikk når
kirkens lederskap taler med to tunger, er spørs-
mål som nå tvinger seg fram. Det er derfor
viktig at vi nå får en debatt om hvordan vi kan
håndtere disse ting på en måte som både
tilfredsstiller de grunnleggende krav til teo-
logisk troverdighet og samtidig på en god måte
forholder seg til kirkelige strukturer og kirkens
orden. Det blir sikkert ingen enkel oppgave,
men slik saken nå står, kan vi ikke gjøre annet
enn å prøve.

Nyhet!

Tor Johan S. Grevbo

SJELESORGENS VEI

EN VEIVISER I DET SJELESØRGERISKE LANDSKAP
- HISTORISK OG AKTUELT

Kr 398,-

En gullgruve for studenter og fagfolk på sjelesorgens felt!

Pirjo Hakala, Diaconia universitet, Helsinki

Dette er den bredeste - historisk og systematisk forankrede - sjelesorgbok som er kommet ut på mange decennier, en stor hendelse i skandinavisk teologi.

Owe Wikström, Teologiska institutionen, Uppsala universitet

Grevbo behersker sitt fagfelt på en suveren måte og med et overblikk som er få forunt. Den foreliggende bok representerer noe helt annerledes og nytt i forhold til det som ellers foreligger på sjelesorgmarkedet.

Det er aldri tidligere på skandinavisk språk - knapt nok på internasjonale fagspråk - vært skrevet en sjelesorg-faglig fremstilling av den type som Grevbo her har gjort. Hele veien merker vi også forfatterens glede over og pasjon for sitt fagstoff.

Leif Gunnar Engedal, Det teologiske Menighetsfakultet, Oslo

FRA BOKFRONTEN

Dybdeboring og breddeperspektiv i statskirkedebatten

Ulla Schmidt (red.):

Endring og tilhørighet

- Statskirkespørsmålet i perspektiv

KIFO Perspektiv nr. 16, Tapir, Trondheim 2006

I den lange rekken av publikasjoner som dreier seg om forholdet mellom stat og kirke, har forskermiljøet rundt KIFO, Stiftelsen Kirkeforskning, levert et omfattende bidrag gjennom denne boken. Det er fem forfattere, som belyser forskjellige sider ved problemkomplekset, ut fra noe forskjellig ståsted. *Ole Gunnar Winsnes* har det største bidraget, på over 100 sider, med temaet "Mellom kontinuitet og endring: Den norske kirke i det norske samfunnet". Her gir han en omfattende analyse av diverse opinionsundersøkelser og tidligere forskningsbidrag med tanke på kartlegging av gjennomgående trekk i folks holdninger til religion og kirke. Også *Pål Ketil Botvar* benytter et tilsvarende statistisk materiale i sin artikkel: "Statskirkemodellen -

mellom sivilreligion og nasjonalisme". Han retter søkelyset mot de elementer av en sivilreligion som kan spores i manges holdning til kirken og dens verdier, og ser sterke spor av en allmen nasjonalisme i det forsvar som ofte fremføres for statskirken.

Begge disse bidrag vitner om den bølge av sosiologisk tilnærming til forståelsen av kirken i tiden, som vi har sett så mange eksempler på i den senere tid. På den ene side er det viktig at Den norske kirke får en realitetsorientering som gjør det mulig å forstå den virkelighet som det moderne samfunn stiller den overfor. Det er viktig for kommunikasjonen av kirkens egentlige budskap som en bekjennende, misjonerende og tjenende kirke. Men på den annen side forekommer det meg at denne

trend ofte undervurderer eller underslår de trosmessige og åndelige sider ved kirken liv og virksomhet. Kirken blir forstått som "tjenesteprodusent" (s. 16), og det er viktig å vite hvordan "kundene" reagerer på de varer som frembys. Det synes vanskelig å forene en bibelsk fundert ekklesiologi med den beskrivelse av det jeg vil kalle "sosiokirken" som fremkommer i en del av disse undersøkelser. Vi har altfor lenge hatt et underskudd av teologisk reflektert kirketenkning, og selv innenfor den systematiske teologi har sosiologisk metode og tilnærming ofte tatt overhånd.

Dette forringer ikke verdien av disse to bidrag som innleder samlingen. Winsnes har gitt nyttige tolkninger av folks oppfatning av de kirkelige ritene og deres funksjon i den religiøse bevissthet. Han viser at "for mange - også ut over kirkemedlemmenes krets - står det slik at Den norske kirke sitter inne med en unik kompetanse på ritualisering" (s. 89). En stor del av analysen er viet forholdet mellom religiøst engasjement og kirkegang. Han lufter her den formodning at det kan være så "at den folkelige majoriteten - de som etter kirkelig retorikk ikke er så veldig engasjerte, men nærmest ritelkirkelige - som med sin høyst beskjedne aktivitet bidrar til å holde den kollektive religiøsiteten ved like" (s. 42). I samme retning peker også hans utsagn om at "ritene ikke er kirkens eksklusive eiendom. Ritene "eies" like mye av brukerne. Da kan ikke kirken foreta seg hva som helst" (s. 50). Og i oppsummeringen taler han om at folkekirken fortsatt i stor grad må betraktes som landets "offentlige religion". "Det svarer til tenkningen om velferdsstaten, om det offentlige plikter og individets rettigheter. De kirkelige ritene inngår i en slik kontekst. Den norske kirkes tjeneste handler også om velferd". På denne bakgrunn synes Winsnes å stille seg tvilende til om en endring av kirkeordningen kan bidra til å opprettholde denne forestillingen. Men han spør heller ikke om det ut fra en teologisk forståelse av kirken er viktig å opprettholde slike holdninger for en kirke som definerer seg som en "bekjennende, misjonerende og tjenende folkekirke".

Alt i alt kan en spørre om hvor langt en statistisk metode med et utall av tabeller er egnet til å få et dekkende innblikk i det som er

troens innerside i folks bevissthet og holdninger. Men disse analyser kan bidra til å gi et breddeperspektiv på kirken, som også har sin verdi, når det suppleres med andre tilnæringsmåter.

Et informativt kapittel i boken er *Oddbjørn Leirviks* bidrag om "Livssynsminoritetene si holdning til statskirke". Her redegjør han - uten spekulative tolkningsforsøk - for de standpunkter som er fremkommet i den stadig utvidede dialogprosessen mellom Den norske kirke og representanter for frikirker, andre religioner, og livssynskorporasjoner. Hovedinntrykket stadfester seg at det er en utbredt støtte til opphevelse av statskirkeordningen, men med det forbehold hos mange at det ikke er ønskelig å få en totalt sekulær eller verdinøytral statsforståelse i stedet.

Et bidrag til en mer teologisk basert ekklesiologi leverer *Turid Karlsen Seim* i sin artikkel "Trudomssamfunn og ymist anna", som er basert på et tidligere trykt foredrag på en konferanse i regi av KA. Bortsett fra et noe irritert oppgjør med enkelte begreper fra den kirkelige reformbevegelsens program, særlig slik det er referert til utredningen "Myndighetsrelasjoner i Den norske kirke" (2001), er det mange gode ansatser til en luthersk kirkeforståelse i hennes bidrag. Det er kanskje å tillegge reformbevegelsen for stor ære når et internasjonalt anerkjent begrep som "trossamfunn" fremstilles som om det var oppfunnet for å fremme kirkepolitiske mål i den norske statskirkeordningen. Selv treffer hun et viktig anliggende fra reformbevegelsens ekklesiologi når hun i oppsummeringen skriver: "Folkekirkens styrke er den betydning det har at menigheten er geografisk definert. Selv om den likevel kan fungere som et samlingssted for meningsfeller, innebærer det en forventning om at alle døpte på ett og samme sted hører sammen i ett gudstjenestefeiende fellesskap" (S. 210).

Den som representerer dybdeboringen i materien er likevel redaktøren Ulla Schmidt, som i to vektige bidrag plasserer kirkeordningen inn i et større systematisk perspektiv. Med utgangspunkt i mandatet for Gjønnestvalget spør hun hva som ligger i begrepene "folkets verdigrunnlag" og "samfunnets verdiforankring", som utvalget spesielt var bedt om

å behandle i sin innstilling, og hun stiller i sin hovedartikkel "Kirkeordning og verdifelleskap" spørsmålet: "er en bestemt kirkeordning en betingelse for verdifelleskap i samfunnet, slik det forutsettes i mandatet til regjeringsutvalget og slik det også har vært hevdet i den offentlige debatt om kirkeordning?" (s.149). Mot slutten av sitt bidrag skjerper hun denne problemstillingen ved å stille følgende spørsmål: "Kan det rettferdiggjøres å gi konstitusjonelle preferanser til en bestemt kirkeordning og en bestemt kirke fordi en ønsker å påvirke eller bevare et bestemt verdigrunnlag på en bestemt måte?" (s. 197). I artikkelen gir hun en innsiktsfull analyse av verdiforståelsen slik den opptrer både som normativt begrep og relativt betinget. Verdigrunnlag kan forstås enten i lys av "kommunitaristiske" teorier, eller i lys av en "liberalistisk" tilnærming. I det første tilfellet dominerer overordnede felles goder for samfunnslivet, i det andre tilfellet er det mer et spørsmål om å mestre divergenser ved en felles anerkjent metode, "felles kjøregler som kan hjelpe oss å håndtere verdiuenighet og konflikt" (s.156). I arbeidet med utformingen av et verdigrunnlag mener hun det ikke kan hevdes at en bestemt kirkeordning, in casu statskirken, kan sies å gi større rom for fellesverdier enn en fristilt folkekirke. Også hun benytter seg av statistisk materiale og holdningsundersøkelser. Men hun er nøye med å definere forskjellen mellom det hun kaller "statskirke som tilhørighetsform eller praksis", og det hun benevner statskirkeordningen som "verdipreferanse".

Tilhørighet til statskirken ytrer seg for de fleste vedkommende i en mer eller mindre regelmessig gudstjenestedeltakelse, og det er data fra den kirkelige statistikk som i stor grad benyttes som utgangspunkt for vurderingen av hva folk legger i sin "tilhørighet", med tanke på verdispørsmål. Hun finner at folks kirketilknytning som gudstjenestedeltakelse har sammenheng med hvordan de vurderer både individualmoraliske og samfunns moralske verdier, men hun finner ikke belegg for at statskirkeordningen har noen betydning i denne sammenheng (s.166). Derimot kan andre faktorer, som frivillighetsaktiviteter og samfunnsnyttig engasjement

spille en rolle. Jeg finner det noe ubegrunnet at hun her holder "menighetsarbeid" utenfor denne drøftingen (s. 169). Men også her er konklusjonen at "statskirkeordningen har relativt liten betydning for denne typen medborgerverdier" (s. 172), sml. oppsummeringen s. 192: "Og statskirkeordning forstått som kirketilhørighet (og ikke som bevisst oppfatning) har ikke noen påviselig sammenheng med oppslutning om verdier".

I en avsluttende artikkel: "Endring og tilhørighet blant kirkemedlemmer og borgere" foretar Ulla Schmidt en omfattende analyse av debatten etter at Gjønnesutvalgets innstilling forelå. Også her viser hun sin evne til å sette stoffet inn i overordnede rammer, hvor hun drøfter de implisitte "diskurser" som finnes gjemt i materialet (s. 233 ff). Hun belyser temaet "autentisitet og kristen tro", og drøfter herunder spørsmålet om hvem som er best egnet til å sikre Den norske kirke som et "bredt tilbud", og hun gjentar at "de som argumenterer med at fortsatt statskirkeordning er gunstig for å sikre sammenhengskraft, felles verdier og tradisjon på et kulturelt og samfunnsmessig plan, må forklare hvordan en slik integrerende kraft kan tillegges en bestemt religion, en bestemt kirke, og gjøres avhengig av en bestemt kirkeordning" (s.239). Under synspunktet integrering versus fragmentering drøfter hun til slutt hva som bør være det overordnede mål for kirkeordningen, og hun kommenterer kritisk at debatten om kirkeordningen i så stor grad er preget av et overordnet hensyn, nemlig hensynet til den "brede medlemsmasses" tilhørighet til Den norske kirke, og hensynet til å kunne vedlikeholde Den norske kirkes samfunnsmessige og samfunnsbærende betydning.

Boken gir verdifull bakgrunnsorientering for debatten om Den norske kirkes fremtid. Men det er god grunn til å etterlyse et større fokus på kirkens identitetsbærende dimensjoner i tro og tilbedelse enn det som ofte møter oss i de tallrike sosiologiske undersøkelser som ser dagens lys.

Andreas Aarflot

SØNDAGSTEKSTEN

Ruben Ngozo, Ingvild Helene Mydske Fallegård og Torbjørn Holth

Tekstgjennomgåelsene i Åpenbaringstiden

Tekstgjennomgåelsene for åpenbaringstiden har vært skrevet av folk som enten har lang erfaring fra misjonsarbeid eller selv kommer fra kirker med rot i andre kulturer enn vår egen. Denne gangen er vi kommet frem til den siste av disse og har gleden av å presentere Ruben Ngozo.

Ruben Ngozo er født i Kamerun 1968. Han er ordinert prest i Den evangelisk-lutherske kirke i Kamerun (EELC). Han fullførte i juni 1998 graden "Master of Philosophy in Theology" ved Misjonshøgskolen (MHS) i Stavanger. Siden har Ngozo undervist i Det nye testamente ved og vært rektor for bibelskolen Garoua Boulai (1998-2000) og siden som rektor på bibel- og presteskolen Meng (2000-2005). Dessuten har han fra oktober 2005 vært leder for kirkens ungdomsarbeid. Nå er Ngozo doktorgradsstudent og vil fra januar 2007 starte opp på doktorgradprogrammet (Ph.D.) i faget Det nye testamente ved MHS.

Vi vil også beklage at vi i forrige nummer kom til å skrive at Bimala og Frode Ness ble engasjert i Skårer menighet i Haugesund. Det riktige er Skåre menighet i Haugesund.

Kristi forklarelsesdag

11. februar 2007

Matt. 17,1-9

Tema: Åpenbaring av Jesu herlighet

Gbaya-folket bor i hjertet av Afrika i Meiganga, Kamerun. De vet noe om gud gjennom deres tradisjonelle religion. For dem er gud skaper av alt som eksisterer. Han er mektig og fjern.

En kan ikke ha direkte kontakt med ham; det kan bare skje gjennom forfedrene. Han tar ikke hånd om sitt skaperverk. Ifølge Gbaya-folket er gud alltid skjult. I motsetning til Gbayas gud har Bibelens Gud åpenbart seg. Han er den ekte og eneste sanne Gud. Han åpenbarer sin herlighet for oss mennesker gjennom personen Jesus Kristus og gjennom hans handlinger.

1 Åpenbaring av Guds herlighet gjennom personen Jesus Kristus

Jesus er den eneste personen som åpenbarer Guds herlighet, og han gjør den synlig gjennom sin fødsel, tjeneste, lidelse og oppstandelse. Både gjennom at han er sant menneske og at han er sann Gud. Gud åpenbarer seg selv for verden gjennom Jesu fødsel. Jesus ble født som et menneske inn i fattige omstendigheter: Hans foreldre svøpte ham og la ham - ikke i en seng - men i en krybbe. Det var ikke rom noe sted for skaperen. I Betlehem den natten viste Gud sin herlighet ved å sende sin engel for å forkynne det glade budskap til gjeterne. Og disse mennene erfarte Guds herlighet rundt seg (Luk 2).

Videre ser vi Guds herlighet da Jesus ble døpt av Johannes før han begynte sin offentlige tjeneste. Da han kom opp av vannet, var det en stemme som sa: "Dette er min Sønn, den elskede; i ham har jeg min glede." (Matt 3,17; Mark 1,11) I løpet av Jesu tjeneste fikk Peter, Jakob og Johannes igjen høre Guds røst (Matt 17,5). Dermed er vi midt i prekanteksten på Kristi forklarelsesdag.

Guds herlighet ble manifestert gjennom Jesus på dette fjellet: hans ansikt skinte som solen og hans klær ble hvite som lyset. Moses erfarte også denne herligheten på fjellet (2. Mos. 24,34). Guds herlighet dekket de tre disiplene. Gud åpenbarte sin herlighet for mennesker.

2 Guds herlighet gjennom Jesu handlinger

Etter å ha hørt Guds stemme, falt de tre disiplene på kne med ansiktet mot jorden. De ble fylt av frykt, slik som Jesaja og apostelen Paulus (Jes. 6; Apg. 9). Da kom Jesus og oppmuntret dem til å ikke frykte.

Åpenbaringen av Guds herlighet var bare en liten bit av alt det som skulle komme menneskeheten til gode gjennom Jesus. Han er Messias, Guds Sønn, Menneskesønnen, helt og fullt Gud og samtidig helt og fullt menneske. Hans død var nært forestående. Jesus oppfylte moseloven og alle profetiene i Det gamle testamentet. Loven og profetene er i teksten representert ved Moses og Elia, som personlig kommer til stede. Gjennom sin død og oppstandelse viser Jesus Guds herlighet.

Denne herlighet har han i dag fullt ut ved Guds høyre hånd. Slik viser Gud gjennom Kristus sin herlighet for verden.

3 Menneskets reaksjon på Guds herlighet

Hva var så reaksjonene til de tre disiplene?

Mennesker føler frykt i møte med Guds herlighet. Moses så Guds herlighet; han falt på kne og bøyd seg til jorden (2. Mos 34,8). Jesaja så Guds herlighet - og fryktet. De tre disiplene Peter, Jakob og Johannes så Guds herlighet og falt ned, men ble også fylt av glede. Jesus rørte ved dem og de ble styrket og kunne gå.

Kjære kristne venner: Det er godt å vite at vår Gud er en Gud som åpenbarer seg selv for oss. Han er ikke en fjern og skjult Gud, slik som Gbaya-folkets gud. Han åpenbarer sin herlighet gjennom fødselen, tjenesten, døden og oppstandelsen til sin Sønn, Jesus Messias. Noen ganger blir det vanskelig å se Guds herlighet i våre liv. Vi er bekymret og opptatt med hverdagens aktiviteter: arbeid, studier, forretningsvirksomhet, fritid og lignende. Vi er døpt og har fått del i Guds uendelige rikdom, men noen ganger glemmer vi Guds herlighet. Noen mennesker skryter av sin materielle velstand og fornekter Gud. I vår svakhet trenger vi Jesus som kan lede oss til Guds herlighet. Vi trenger at Jesus løfter oss opp til "toppen av fjellet" slik at vi får se Guds herlighet. Vi trenger at Jesu sterke hånd rører ved oss slik som han gjorde med Peter, Jakob og Johannes. Da fylles vi av glede og styrke. Guds herlighet skinner for alle, også for deg. Bruk anledningen til å la Gud åpenbare sin herlighet i ditt liv i Kristus.

Amen.

RUBEN NGOZO
Pastor, MHS Stavanger

Søndag før faste (Fastelavnssøndag)

18. februar 2007

Luk 18,31-43

Til dagen, fastelavenssøndag, gammel tradisjon og dagen i dag:

Fastelavenssøndag er festen før fasten. Ordet *fastelavn* stammer fra det tyske ordet *Fasten-Abend*, og betyr kvelden før fasten. Opprinnelig var det en tre-dagers festperiode, som bestod av *fastelavnssøndag*, *blåmandag* og *fetetirsdag*. Fastelavenssøndag ble også kalt fleskesøndag, og var dagen for fråtsing. Det sies at skikken var at en skulle spise 9 ganger i hvert hjørne av stua, for dette skulle gi mat for resten av året. Flesk og feit suppe med melboller var måltidet.

Våre fastelavensboller er rester av den gamle skikken. I vårt samfunn hvor overflod gjelder for mange mennesker, også i matveien, er kanskje ikke fråtsing det vi behøver denne dagen. Vekten bør legges på at dette er søndag før faste, og at fastetiden er forberedelsestid til påsken. I dag kan vi tenke over og bestemme oss for hvordan vi vil bruke fastetiden 2007, for å forberede oss som enkeltpersoner, og menighet, på å ta i mot påskens budskap.

Kanskje den mest kjente av de gamle fastelavensskikkene som har overlevd til vår tid, er fastelavensriset. Allerede før Norge ble kristnet, var det knyttet overtro til bjerkeriset. Man mente at bjerkeris som ennå ikke hadde fått blader på, hadde fruktbarhetens kraft i seg. Marker, kyr og mennesker ble riset for å sikre et fruktbart år.

Hva riset har med fastelaven å gjøre er mer uklart, men det kan ha bakgrunn i at fasten var innstiftet i forbindelse med Jesu vandring i ørkenen. Riset ble et synlig uttrykk for at folk tok fastebudskapet alvorlig, at de gikk inn i en periode med smerte og fornektelse av flere av kroppens behov. I Norge har vi også en sterk langfredagstradisjon med å bruke riset for å ta del i Jesu lidelser da han hang på korset.

I dag har Den Norske Sanitetsforening tatt opp tradisjonen med fastelavnsriset, og selger ris som er pyntet med fjær i flotte farger. Pengene som kommer inn ved dette salget, blir brukt til arbeid blandt gamle og syke.

Til gudstjenesten:

Fastelavenssøndag er en dag det passer med familie-gudstjeneste, familiemesse, deltagelse av speidere eller at den lokale sanitetsforening er med på gudstjenesten. Det diakonale perspektiv må gjerne få fortrinn i form av bønn og salmevalg. Ellers er festpreget som skal prege denne dagen, festen før fasten, det gir mulighet for å markere forskjell på hverdag og fest, forberedelse og fest og til slutt faste og fest. Det er jo en utfordring i vår tid at vi har bevart flest av fest-tradisjonene og færre av dagene som krever noe av oss.

Om lesetekstene:

Den første teksten som møter oss i dag er fra Jes 52, 13-15 og handler om Herrens lidende tjener. Dette er en tekst mange kirkegjengere kjenner igjen og flere tenker på påsken som snart kommer. Det er flere setninger fra denne teksten som kan brukes inn i prekenen, og noen er bedre kjent enn andre. Jeg vil trekke frem de noe ukjente ordene fra vers 15 "så skal mange folkeslag undres over ham, og konger skal lukke sin munn." *Undringen* kan fremheves nettopp i den tiden vi nå går inn i, med faste og forberedelse til en av kirkens viktigste høytider. Det blir fort mange krav til faste, avholdenhet fra noe, men å ha undringen som perspektiv kan være en nyttig hjelper. Slik mange folkeslag skal undres over Herrens lidende tjener, slik kan vi undres med Jesus gjennom hans førti dager lange faste, hans lidelse, død og oppstandelse.

Den andre leseteksten er uendelig mye mer kjent, hentet fra 1 kor 13. Det må bestemmes utfra gudstjenestens preg om hele kapitlet eller utvalgte vers skal leses. Det er sjelden vi får lest et helt kapittel på gudstjenestene våre, og dette er vel Bibelens mest leste og kjente hele kapittel. Det brukes i vielser og i gravferd, det er fint å ramme det inn i gudstjenesten også. Skal det leses i sin helhet bør helst menigheten sitte under lesingen og kanskje skal teksten mer fremføres enn leses. Er det en liten teater-spire i menigheten er dette en fin mulighet å benytte. Eller teksten kan akkompagneres av musikk fra flygel, piano eller orgel.

Prekentekest:

Vi har en todelt tekst fra Luk 18, 31-43: Jesus snakker om det som skal skje (om seg selv, om sin lidelse, død og oppstandelse) og Jesus handler i samtiden (for de som trenger hans nærvær og hjelp).

Det første skjer med kun de tolv disiplene tilstede. Jesus hauser ikke opp det som skal bli hans lidelse og død. Han deler av sin innsikt i det som skal skje i tiden som ligger foran. Han gjengir profetene og er svært konkret i sin beskrivelse, konkret og nøktern. Han omtaler hele tiden seg selv i 3 person, Menneskesønnen skal oppleve dette, "han skal overgis, bli hånet og mishandlet..." Jesu følelser for det som skal skje kommer ikke fram i Jesu ord, men kanskje anes det i disiplenes reaksjon. De tolv reagerer som mennesker på slike underlige ord. De skjønte ikke hva han mente, ikke bare fordi de var mennesker av kjøtt og blod og naturlig nok tenkte i menneskelige baner, mens Jesu ord var guddommelige, talt utfra et himmelsk perspektiv. Lukas forteller oss at det var skjult for dem, det var noe de ikke skulle forstå nå, ikke enda. Jeg ser for meg at de hadde skyllapper for øynene sine, de så bare rett frem, ikke til siden. Det var et slør for øynene på dem. Mennesker kan ikke vite hva som ligger foran. Disiplene visste det ikke og skjønte det ikke når de fikk høre ordene om det av Guds egen sønn. Noe er bare skjult hos Gud. Men den dagen de så ham som oppstanden, den dagen han kom til dem og viste sine sår på hender og i siden, da skjønte de hva han hadde sagt, jfr Luk 24,31 "Da ble øynene deres åpnet, så de kjente ham igjen..." Fremtiden er skjult for oss også, den ligger ene og alene i Guds hender.

Den andre delen av teksten skjer i full offentlighet, midt i folkemengden. Jesus befant seg ofte sammen med store menneskemengder, men ved flere tilfeller, som det ovenfor, tar han med seg disiplene til et stille sted. Ryktet hadde gått foran Jesus i denne folkemengden. "Jesus fra Nasareth" hørte han, og da viste den blinde hva han skulle gjøre! Her kan det ropes "Kyrie Eleison" av barna i kirken eller Kyrie leddet kan synges her for å forsterke hvor vår liturgi kommer fra. "Hva vil du jeg skal gjøre for deg?" Jesus er på tilbudssiden ovenfor den blinde. Det kan synes opplagt hvorfor den blinde ropte, men Jesus

spør og mannen må selv sette ord på sine behov ovenfor Jesus. Det er noe så befriende konkret i Jesu oppførsel ovenfor mannen som Markus kaller Bartimeus. Han er blind, han hører at Jesus som han vet har helbredet syke, er i nærheten og han roper på han. Jesus stopper og spør "Hva vil du jeg skal gjøre for deg?" Det spørsmålet kan være utgangspunkt for bønn og stillhet. I gudstjenesten kan det gis rom og tid for å sette ord på hva vi trenger av Jesus. Det kan legges opp til en bønnevandring (egner seg godt for familie-gudstjenester), forbønn og stillhet. Jesus viser respekt for den blinde, han forutsetter ikke hva han vil, men spør, enkelt og konkret. Så må også den blinde mannen svare "Herre, la meg få synet."

Så er det våre to teksters paradoks at disiplene som kunne se, ikke så og forstod Jesu ord, mens den blinde som ikke kunne se, fikk sine øyne åpnet, gav seg til å følge Jesus og å lovprise Gud. Får undringen følge oss inn i fastetiden, gjennom Herrens lidelse og død, kan vi også befinne oss på vegen til Emmaus, Luk 24, og få våre øyne åpnet av Ham som gir vårt hjertes øye lys.

Jesu setning i vers 42 er problematisk for mange mennesker. Vi må ta smerten på alvor, smerten hos alle som har opplevd at troen og bønner ikke ble møtt med de samme glade ord "Bli seende! Din tro har frelst deg." Min erfaring er at det ikke er noen enkel måte å møte denne smerten på. Det jeg holder fast ved er at Jesus var i lidelsen, sin egen og andres, han var der helt til andre måtte lukke sin munn, jfr kongene i Jes 52, 15, og som det står i Jes 53,7 "Han ble mishandlet, men bar det ydmykt; han åpnet ikke sin munn". Gjennom sykdom, død og det vi opplever som mangel på helbredelse og bøttesvar, er menneskers tilstedeværelse viktigere enn ord. Jesus turte å være stille sammen med sine nære venner.

God fastelavenssøndag - gå fastetiden i møte med undring!

**INGVILD HELENE
MYDSKE FALLEGÅRD**

Askeonsdag

21. februar 2007

Matt 6,16-18

Aske og gull

En stadig mer samstemt presse av internasjonale finansblader proklamerer London som sentrum i den finansielle verden. Jeg merker det i min egen menighet som sjømannsprest i London. Her er det nordmenn overalt som jobber i bank og finans, shipping og offshore. Mange gjør det gnistrende godt etter den Mammons målestokk som gjelder her. En av gårsdagens søndagsviser avbildet City med tårn og høyhus overbevisende data-manipulert så byen så ut som den bokstavelig talt var bygd av gull. For tiden ser det ut som om alt det som næringslivet tar i blir til gull her i London.

Det er Askeonsdag i kirkens kalender. Vi markerer starten på fastetiden. Det er slutt på Fastelaven og fest, vi skal leve enkelt. Fokus skal være på livets virkelige verdier og vi skal ikke la oss drukne i denne verdens glitter og stas. Det er i hvert fall tanken.

Faste som konsept er muligens det aller mest umulige som kan tenkes i den finansielle verdens hovedstad i det Herrens år 2007.

En dag for oss her i London, særlig når vi skal krysse byen på tvers, betyr forflytninger som kan ta en uforutsiglig mengde med tid og som utsetter oss for en endeløs rekke av skrikende, støyende og motstridende inntrykk. Reklame, materialisme og kjøpepress fra plakater, og butikkvinduer, blafring fra underholdningskultur over tv-skjermer og reklametavler i byrommene, enkeltmennesker og endeløse folkemengder som alltid beveger seg, piping av mobiltelefoner, hyling av sirener, sild i tønne-opplevelser på undergrunnen i rush-tiden, folk som løper ned rulletrappen for å nå toget, selv om det neste kommer om 90 sekunder. Tiggere og uteliggere, milliardærer og filmstjerner, finansfolk og banditter, familie-fedre i pinstripe eller turban eller begge deler, bright young things med Armanidress og Blackberry. En ustoppelig, boblende energi, ambisjoner og stress, fryd over å lykkes, sorg og fortvilelse over å feile. En lengsel etter sjeldne stille punkt og fellesskap som mennesker ikke alltid har ord for å uttrykke.

Hva dreier faste seg om i en slik verden? Dypest sett det samme som det alltid har gjort: Å iblant avstå fra noe som er bra, slik at vi kan gripe det som er best. Teksten som vi har for oss i dag, har ingenting med sekk og aske å gjøre. Det dreier seg ikke om faste som skal synes, gjennom ytre geberder og staffasje, men faste som skaper forandring ved å flytte fokus.

Jeg tror vi alle kan trenge å finne stille steder hvor vi kan gjenvinne balanse og fokus i livet. Vi trenger i blant å stoppe opp for å finne ut hva som er viktig og hva som ikke er det. For meg skal denne fastetiden bli en periode hvor jeg skal tenke gjennom viktige valg og prioriteringer både for mitt eget liv, og for den virksomheten jeg er satt til å lede. Jesus trakk seg iblant bort fra folkemengden for å be, faste og meditere. Når en går inn i den stille, skjulte verden kan mangt skje. Jesus snakker i teksten kryptisk om at Gud ser i det skjulte og lønner i det skjulte. Det er det som er kristendommens Bakvendtland-dynamikk at så mye av det viktigste tilhører det skjulte. En gang skal alt det som er synlig og glittrer i denne verden gå til grunne. Så mye av det som glittrer skal en gang bli aske, både mennesker og de mange storslagne ting vi omgir oss med, inntil Gud på den ytterste dag finner gullet i asken og reiser mennesker og nye verdener opp igjen.

TORBJØRN HOLT
Sjømannsprest i London

FRA BISPEDØMMERÅDENE OG KIRKEDEPARTEMENTET

SØKERE

Tunsberg bispedømme

Følgende har søkt stillingen som prost i Nord-Jarlsberg prosti i Tunsberg bispedømme. Det er sju søkere til embetet:

Bryne, Harald Inge, kapellan i Søndre Slagen, Tønsberg, f. 1955

Mann, f. 1960

Feilberg-Jacobsen, Espen, utenlandssjef i Sjømannskirken, Bergen, f. 1955

Halvorsen, Terje, sokneprest i Hurum, Klokkarstua, f. 1951

Haualand, Erik Magnus, sokneprest i Nore, Nore, f. 1953

Magelssen, Øystein, Sokneprest i Ål og prost i Hallingdal, Ål, f. 1966

Mann, f. 1967

Stavanger bispedømme

Sokneprest i Stavanger Domprosti med særlig tjeneste i Stavanger Domkirke sokn:

Tumyr Georg, kapellan, f. 1947

Syvertsen Stig, stud. prest, f. 1949

Rasmussen, Dag Audun, vik.prest, f. 1952

Mann, navn ikke off, f. 1953

Moe Atle, fung. sokneprest, f. 1952

Salthe Asbjørn, stiftskap/rådgiver, f. 1956

Berge Arne, sokneprest, f. 1956

Myrset Lars Helge, prosjektrådgiver, f. 1959

Eggestøl Jan H. Gram, sokneprest, f. 1962

Mann, navn ikke off, f. 1967

Mann, navn ikke off, f. 1971

Fjetland Angelika Maria, f. 1958

Stavanger bispedømme

Sokneprest i Jæren prosti med særlig tjeneste i Time sokn:

Mann, navn ikke off, f. 1956

Stavanger bispedømme

Sokneprest Karmøy prosti med særlig tjeneste i Åkra sokn:

Mann, navn ikke off, f. 1956

Mann, navn ikke off, f. 1967

Tjøstheim Lars Harald, prostiprest, f. 1966

Stavanger bispedømme

Kapellan 50% i Haugesund prosti med særlig tjeneste i Vår Frelser sokn:

Bjørndal Tor Jakob, diakoniarb./ungd.kons, f. 1965

Andreassen Einar, student, f. 1964

Stavanger bispedømmeråd håper å kunne foreta tilsettingene i sitt møte 16.januar 2007.

LEDIGE STILLINGER

Oslo bispedømme

Sokneprest i Nordre Aker prosti med Tonsen sokn som tjenestested.

Nordre Aker prosti omfatter soknene Tonsen, Grefsen, Torshov, Sagene, Iladalen, Lilleborg, Paulus og Sofienberg. Prostiet favner vidt i forhold til type av menigheter og utfordringer for kirken i byen. Innenfor prostiet har vi de senere årene begynt et samarbeid om felles-tiltak innenfor diakonalt tiltak og for konfirmanter. Nye tjenesteordninger vil åpne for en videre utvikling.

Tonsen menighet omfatter områdene Tonsenhagen, Årvoll, Lofthus, Disen, Refstad, Økernbråten, Brobekk og Lunden. Det er ca. 14 000 innbyggere og om lag 10 500 medlemmer av Den norske kirke. I forhold til bydelsgrenser er størsteparten tilhørende bydel Bjerke. Den øvrige delen tilhører bydel Nordre Aker. Bebyggelsen varierer fra eldre villastrøk til etterkrigstidens store byggeprosjekter som på Årvoll og Tonsenhagen.

Kirken er fra 1961 og er av de tidlige arbeidskirkene med menighetssaler, aktivitetsrom for speidere, barne- og ungdomsarbeid og med gode kontorforhold for de ansatte.

Det er at allsidig arbeid i menigheten. Stab og menighetsråd utarbeider en virksomhetsplan som årlig oppdateres: "Tro, tjeneste og trivsel i Tonsen". De prioriterte områdene er arbeidet for barn og unge, diakonien, gudstjenestene og et variert musikalsk tilbud. Menigheten har inngått vennskapsarbeid med en menighet i Lambazi i Latvia.

Menigheten tar årlig imot ca. 140 dåpsbarn. Det er omlag 120 begravelser i året. Det er få vielser. Menigheten har et omfattende diakonalt arbeid og lønner selv soknediakon i full stilling.. Konfirmanttallet har ligget mellom 60 og 85 de seneste årene. Ten Sing driver aktivt og samarbeider i forhold til konfirmandundervisningen.

I gudstjenestelivet søker vi å involvere enkelt-personer og grupper i stadig større grad. Det er varierte gudstjenester for barn og unge, skolegudstjenester, barnehagesamlinger i kirken, forbønnsgudstjenester, fastegudstjenester og økumeniske gudstjenester.

Det er gode tradisjoner for samarbeid med

skolene. Innenfor menigheten ligger Årvoll skole (1-10) og Tonsenhagen skole (1-7). I grenseområdet mot Grefsen ligger Disen skole (1-7) hvor det er samarbeid med nabomenigheten. I forhold til barnehagene i bydelene er det samlinger særlig i forbindelse med advent og jul. Menigheten driver egen barnehage på Økernbråten (en avdeling).

Tonsen Ten-sing driver aktivt og samarbeider i forhold til konfirmandundervisningen. Konfirmanttallet har ligget mellom 60 og 85 de seneste årene. Menigheten tar årlig imot ca. 140 dåpsbarn. Det er omlag 120 begravelser i året. Det er få vielser. Menigheten har et omfattende diakonalt arbeid og lønner selv soknediakon i full stilling.

Det er ukentlig stabsmøter. Gudstjenester og ansvar for kirkelige handlinger legges opp etter en avtalt turnus. Det er beredskapsordning for prestene i prostiet etter ny ordning.

Med denne utlysningen som sokneprest i menigheten foretas det en omstrukturering i forhold til å frita prosten i Nordre Aker fra sokneprestansvaret.

Soknepresten sørger for godt samvirke med menighetsrådet i å utvikle menighetens arbeid, planer og visjoner.

Prestestillingene i menigheten er ulikt profilert slik at den som tilsettes i denne stillingen, i tillegg til å ha sete i menighetsrådet, vil få et særlig ansvar for å følge opp den diakonale satsingen i menigheten i samarbeid med diakonen. Sorggrupper, sjelesorg, samarbeid med bydelens tiltak for mennesker med psykiske lidelser, plass i bydelens kriseteam, organisering av andakter og samlinger for institusjonene Årvoll servicesenter og Bjerke sykehjem m.m. er også oppgaver som er knyttet til stillingen.

Det er kapellanen som sammen med kateketen står for konfirmentarbeidet. Dette medfører at soknepresten må ta en forholds-messig større del av begravelsene i menigheten.

Det er ukentlig stabsmøter. Gudstjenester og ansvar for kirkelige handlinger legges opp etter en avtalt turnus. Det er beredskapsordning for prestene i prostiet etter ny ordning.

Staben består av foruten sokneprest og kapellan av kateket, diakon lønnet av menigheten, kantor, menighetsforvalter, klokker og

kirketjener. Menigheten lønner menighetsarbeider i deltidsstilling med særlig ansvar for arbeidet blant familier og barn. Prosten vil ha sin menighetspresttjeneste i Tonsen sokn.

Vi ser etter en prest som:

- har ledererfaring og gode evner til samarbeid
- har pågangsmot og lyst til å utvikle Tonsen menighet videre
- har en særlig motivasjon for å gå inn i diakonale utfordringer
- har erfaring med å arbeide i team både med tilsatte og frivillige krefter
- vil bidra til å utvikle et variert gudstjenesteliv
- vil styrke menighetens profil

Stillingen har Nordre Aker prosti som tjenestedistrikt og Tonsen sokn som tjenested. Dette innebærer at soknepresten etter nærmere avtale med prosten kan bli pålagt også å gjøre tjeneste i prostiet for øvrig.

Oslo bispedømmeråd ønsker flere kvinner i ledende prestepstillinger. Kvinner oppfordres til å søke.

Målformen er bokmål.

Det følger ikke tjenestebolig med stillingen.

Stillingen lønnes i kode 0930 - sokneprest, i lønns spennet l.tr. 51 - 63. Pensjonsinnskudd i Statens pensjonskasse. Godtgjørelser etter gjeldende satser.

Nærmere opplysninger fås ved henvendelse til prost i Nordre Aker prosti Ingar Seierstad tlf. 23058040.

Søknad med CV, referanser og kopi av vitnemål og attester må være Oslo bispedømmeråd, Postboks 9307 Grønland, 0135 Oslo i hende innen 19. januar 2007.

Oslo bispedømme

Sokneprest i Nordre Aker prosti med Sofienberg sokn som tjenested.

Stillingen som sokneprest i Sofienberg sokn i Nordre Aker prosti er ledig.

Nordre Aker prosti omfatter de åtte soknene Tonsen, Grefsen, Torshov, Sagene, Iladalen, Lilleborg, Paulus og Sofienberg. Prostiet favner vidt i forhold til type menighet og utfordringer for kirken i byen. Det er samarbeid over soknegrensene om konfirmanter, diakonale tiltak og gudstjenester. Nye tjenesteordninger vil åpne for en videre utvikling. Sofienberg sokn ligger sentralt i bydel Grünerløkka.

Sofienberg kirke ligger i Sofienbergparken i Oslo, midt mellom Akerselva og Carl Berners plass. Kirken ble tegnet av arkitekt Jacob Wilhelm Nordan og ble innviet i 1877. Kirkerommet er varmt og tiltalende og er kjent for sin gode akustikk. Derfor blir kirken ofte leid ut til CD-innspillinger og er et av de beste konsertlokalene i Oslo. Altertavlen, Jesus på korset, er malt av Otto Sinding i 1879. Glassmaleriene langs østveggen skildrer episoder i apostelen Peters liv. Orgelet trenger sårt utskifting.

Soknet

Bebyggelsen i soknet består av forholdsvis små leiligheter selv om det også fins noen større. Rodeløkka skiller seg ut med trehusbebyggelse fra siste halvdel av 1800-tallet med idylliske smågater.

Det er store grøntarealer innenfor soknets grenser. Her finner vi Tøyenparken med Tøyenbadet, Botanisk hage og Sofienbergparken som yrer av liv sommer som vinter.

Bydelen er preget av stor mobilitet. Det er et stort innslag av unge og eldre enslige. Mange av barnefamilieene flytter ut av området før barna kommer i skolealder. Dette setter sitt preg på menighetens virksomhet. I 2005 var det 122 dåpsbarn som soknet til Sofienberg menighet. Av disse ble halvparten døpt i Sofienberg kirke. Antall begravelser er ca 70 i året og har vist en markert synkende tendens. Det bor ca 10.000 mennesker innen menighetens grenser, av disse har ca 20% bakgrunn i andre kulturer og religioner.

Lakkegata skole (1 - 7) hvor ca 75% av elevene har minoritetsbakgrunn, er den eneste skolen i

menigheten bortsett fra Sofienberg tekniske fagskole. Det er god kontakt mellom barne-skolen og kirken, som sammen arrangerer samlinger i kirken til jul og påske.

Det er mange barnehager i menigheten, både kommunale og private. Kontakten mellom kirke og barnehage er god. Barna kommer til adventssamlinger i kirken og kirkens ansatte er ellers velkommen i barnehagene med informasjon om tilbud til aldersgruppen.

Konfirmanttallet er lavt. Konfirmantarbeidet drives i samarbeid med nabomenighetene i prostiet.

Lokaliteter og virksomhet

Sofienberg menighetshus, som ligger like ved kirken ble bygd i 1907. Første etasje ble ombygd til kontorer i 1996 og kontorforholdene er gode med et vel fungerende datanettverk for alle ansatte. Andre etasje består av menighets-sal med tilhørende kjøkken. I huset finnes også to leiligheter som disponeres av husets vaktmester og barnarbeider. Tensing har base i kjelleren.

I menighetshuset er det babysang og minisang for 1-4 åringer. Det er speidere (KFUK-KFUM) og Løkka Ten Sing, som er et samarbeid mellom Paulus og Sofienberg menigheter. "Åpent hus" for alle en formiddag i uken veksler med eldretreff. Menighetshuset brukes også av Sofienbergkoret, som er et vel etablert og anerkjent kor for godt voksne ungdom. Koret er tilknyttet menigheten og har forsangertjeneste i gudstjenesten. Den etiopiske koptiske kirken i Oslo har sine gudstjenester i menighetshuset søndag formiddag.

Sofienbergcenteret som ligger ved siden av menighetshuset, eies av en egen stiftelse der styremedlemmene oppnevnes av menighetsrådet. Soknepresten er for tiden leder av styret. Det moderne Sofienbergcenteret består av eldresenteret Engelsborg, en sykehjemssdel og en del med omsorgsboliger. Sofienbergcenterets sykehjem har for tiden egen prest i ca. 1/3 stilling. Selve virksomheten, både på sykehjemmet og eldresenteret drives av Kirkens Bymisjon i Oslo.

Staben

Staben består av sokneprest, kapellan, menighetsforvalter, soknediakon, organist og kirketjener. Dessuten har menigheten ansatt barnearbeider og vaktmester på menighetshuset i deltidsstillinger.

Satsingsområder

Menighetsrådets visjon for menighetens arbeid er å "være et hjem i Guds kirke på jord". Menigheten er sammensatt og spiller både de spesielle utfordringene og den unike kompetansen blant mennesker i denne delen av byen. Menigheten skal være et sted der man kan kjenne seg verdsatt av både Gud og mennesker.

Soknepresten har ansvar for samarbeidet med menighetsrådet for å virkeliggjøre menighetens planer og visjoner.

Gudstjenesten

Gudstjenesten er menighetens viktigste samling. Aldersspredningen blant gudstjenestedeltakerne er stor og antallet varierer. Det er utfordrende å arbeide med gudstjenesteplanlegging og gjennomføring.

Hver siste søndag i måneden er det kveldsgudstjeneste i stedet for gudstjeneste kl. 11.

I sommermånedene har Sofienberg gudstjenestesamarbeid med nabomenigheten Paulus, slik at det er gudstjeneste annen hver søndag i de respektive kirker.

Kulturarrangement og konserter

Sofienberg kirke er etablert som en kultur- og konsertkirke. I 2005 ble det avholdt 53 konserter av forskjellig slag. Både etablerte musikere og kunstnere, men også utøvere som står i starten av sin karriere bidrar til et rikt musikalsk mangfold. Sofienberg menighet har god kontakt med de aller fleste av utøverne og mange av dem bidrar også til å berike vårt gudstjenesteliv med sang og musikk.

Dåpsopplæring/trosopplæring

Siden de aller fleste barnefamilieene flytter ut av menigheten før barna har nådd skolealder, konsentrerer trosopplæringen seg derfor om tilbud tilpasset små barn og de voksne i kretsen rundt barna.

Vi søker en sokneprest som

- har pågangsmot og lyst til å arbeide i en menighet i endring,
- har spesiell interesse for å arbeide kontekstuellt og nærværende,
- har evne til å samarbeide og kommunisere over et vidt spekter,
- er fleksibel og har evne til omstilling i samsvar med en strategisk kirkelig utviklingsprosess i Oslo som storby,
- har ledererfaring og evne til å inspirere stab og menighet.

Soknepresten har Nordre Aker prosti som tjenestedistrikt og Sofienberg sokn som tjenestested. Dette innebærer at soknepresten kan bli pålagt å bistå med gudstjenester og enkelttjenester i andre deler av prostiet.

Målformen er bokmål. Det er korte avstander innen soknet.

Det høres ikke tjenestebolig til stillingen.

Stillingen lønnes som 0930 sokneprest, lønnstrinn 51 - 68. Pensjonsinnskudd. Vanlige regulativmessige godtgjørelser.

Søknad med CV, referanser og kopi av vitnemål at attester (som ikke blir returnert) må være Oslo bispedømmeråd, postboks 9703 Grønland, 0135 Oslo i hende *innen 19. januar 2007*.

Borg bispedømme

Domprost i Fredrikstad domprosti i Borg bispedømme.

Embetet som domprost i Fredrikstad domprosti er ledig.

Domprosten leder prestetjenesten i prostiet, bistår biskopen i dennes embetsutøvelse, er biskopens faste vikar, gjør selv tjeneste som menighetsprest slik biskopen fastsetter, og utfører for øvrig de gjøremål som tilligger domprostembetet. Embetet som domprost setter særskilte krav til høy faglig kompetanse innenfor teologi, gode lederegenskaper, vilje til samarbeid og medarbeiderskap og erfaring innen økumenisk arbeid. Domprosten skal motivere medarbeidere og menigheter til å arbeide i samsvar med kirkens målsettinger.

Borg bispedømme består av 8 prostier innenfor fylkene Akershus og Østfold. Domprostiet

omfatter 11 sokn i Fredrikstad og Hvaler kommuner med henholdsvis ca. 71 000 og ca. 3600 innbyggere. I fellestrådene er det (medregnet personale til kirkegårdsdrift) 75 tilsatte fordelt på 60 årsverk, herunder to diakoner, fem kateketer samt en kateket/ungdomsprest. I prostiet er det foruten domprosten tilsatt 17 prester. Administrasjonen i Fredrikstad kirkelige fellestråd holder til i nye lokaler i sentrum samlokalisert med domkirkens stab.

I Fredrikstad ligger hovedenheten for sykehuset i Østfold, som har egen geistlig betjening.

Domprosten inngår i Domkirkens stab. Ved siden av domprosten betjenes domkirken av sokneprest og en kapellan, som også har også 40% stilling i prostiet. Det er to domkantorer i henholdsvis 100% og 75% stilling, daglig leder, klokker/diakonimedarbeider, ungdomsdiakon og kirketjener i hele stillinger. Daglig leder har pt. sekretærfunksjoner for domprosten.

Den som blir utnevnt, må rette seg etter tjenesteordning for proster. Vedkommende må finne seg i endringer i gjøremål og embetsdistriktets utstrekning, samt endringer i reglene for pensjons- og aldersgrense.

Til embetet hører tjenestebolig med boplikt. For bruken av boligen kreves husleie etter fastsatte regler. Boligen ligger i St. Croix gate 21 i Fredrikstad. Den er bygget i 1935 og har et boligareal på 210 kvm. Fordelt på to etasjer samt garasje. Tomten er på ca 600 kvm. Den som blir utnevnt, må finne seg i avgjørelser som blir tatt om leie og bruk, eventuelt også flytting av bosted.

Kvinner oppfordres til å søke.

Søkere må opplyse om de hersker begge de offisielle målformer. Målformen i prostiet er bokmål.

Lønsplassering ltr. 68 - 76, herfra går vanlig pensjonsinnskudd.

Søknad sendes tjenestevei og må være kommet inn til Kultur- og kirkedepartementet, postboks 8030 Dep., 0030 Oslo *innen 2. februar 2007*.

Nærmere opplysninger om embetet er å finne på Borg bispedømmes hjemmesider www.kirken.no/borg eller ved henvendelse til Borg bispedømmekontor ved stiftsdirektør Per Johan Bjerkeli, tel. 69307900.

Borg bispedømme

Sokneprest i Fredrikstad Domprosti i Borg bispedømme med tjenestested Onsøy sokn.

Onsøy og Gressvik er samarbeidende sokn og en del av Fredrikstad kommune. Onsøy ligger vest for Fredrikstad sentrum og er et tradisjonelt jordbruksområde med en del industri og flere etablerte boligområder. Det er fine friområder langs kysten med badeplasser, lune vikar og en flott skjærgård. Et stort antall ferierende inntar bygda i sommermånedene. Gressvik har et mer urbant preg, med tettbebyggelse og noe industri. De to soknene utgjør et areal på ca. 300 km² og har et samlet folketall på noe under 14.000.

Onsøy kirke fra 1877 med sine 650 sitteplasser, ligger på en høyde midt i bygda, et gammelt kirkested fra middelalderen. Området rommer mye interessant historie. Gressvik kirke som ligger i Gressvik sentrum, sto ferdig i 1925 med plass til ca. 400 mennesker. Ved begge kirkene er det kapell som i alt vesentlig blir brukt ved begravelser. Ved Gressvik er det også et flott menighetscenter i meget aktiv bruk. Det har også i flere år vært arbeidet for å få bygd et menighetscenter ved Onsøy kirke. Ved begge kirkene er det store og meget velstelte kirkegårder.

Det holdes gudstjenester i begge kirker hver søn- og helligdag. I sommerferien holdes det prestegjeldsgudstjeneste, hvor gudstjenesten alternerer mellom kirkene annen hver søndag. I sommermånedene er det også et samarbeid med Metodistkirken i Fredrikstad med gudstjeneste i Lervik kapell.

Onsøy sokn har to barneskoler og en ungdomsskole, og det samme har Gressvik. Det er god barnehagedekning i området. Det er meget godt kontakt med både skole og barnehager, og det er utarbeidet plan for dette samarbeidet, som kateketen har ansvaret for. Videregående skoler av ulike slag og Høyskolen i Østfold ligger i Fredrikstad sentrum.

Onsøyheimen og flere omsorgscentre har regelmessige gudstjenester, andakter og besøk. I Gressvik ligger også et bofellesskap for utviklingshemmede som besøkes og er aktivt med i gudstjenestene. Dette organiseres av soknediakonen. Et nytt sykehjem er under oppføring i området.

Onsøy er preget av solid tradisjonell kirkelighet. Oppslutning om de kirkelige handlinger er gode. Samtidig er det bedehustradisjonen som bærer mye av det aktive menighetsarbeide. Nye boligområder og innflytting til soknet gir spennende utfordringer og nye muligheter.

Det er et godt samarbeid mellom menighetsråd og ulike utvalg og frivillige organisasjoner. Soknepresten har sete i Onsøy menighetsråd.

Det er utarbeidet dåpsplan, plan for skole/kirke samarbeid, plan for konfirmanttiden og plan for diakoni. Det er et tett samarbeid mellom Onsøy og Gressvik menigheter. I prostiet er det for tiden et utstrakt samarbeid om konfirmantundervisningen.

Onsøy og Gressvik sokn har felles stab og kontorer lokalisert i tidligere Onsøy rådhus. Staben består av tre prester, hvorav en har særlig ansvar for ungdomsarbeidet, daglig leder, kateket, soknediakon, to kantorer, alle i 100% stilling. Klokker, kirketjener og kontormedarbeider i deltid stillinger. På kirkegårdene er det 2 1/2 stilling.

Prestene har fordelt gudstjenestene i begge kirker mellom seg og har tjenesteuke. Det er til sammen ca. 130 begravelser, 50 vielser, 150 dåp og 140 konfirmanter i de to soknene.

I bispedømmet er det opprettet en ordnet turnus med beredskapsvakt for prestene.

Hver uke er det i regi av domprostsen kollegamøter hvor det inngår faglig fordypning, tekstgjennomgørelser og sosialt samhold.

Det legges vekt på egnethet og evne til samarbeid.

Målform i kirke og skole er bokmål.

Det er tjenestebolig til stillingen. Boligen ligger i et rolig etablert boligområde på Manstad, med kort vei til barne- og ungdomsskole, barnehage og butikk. Boligen er oppført i 1982, en romslig familiebolig, totalt bruttoareal 280 m². To stuer, fem soverom, to bad, kjellerstue og hjemmekontor. Bra standard. Boder og dobbel garasje.

Fra boligen til kontoret er det 11 km, til Onsøy kirke er det 6 km og til Gressvik kirke er det 13 km.

Presten har plikt til å bo i boligen som stilles til rådighet. Boligen er tjenestebolig i henhold til husleielovens §11-3. Dette gir leieren færre rettigheter enn ved leie av annen bolig.

Borg bispedømme har et godt etablert veiledningsapparat.

Kvinner oppfordres til å søke.

Stillingen lyses ut i stillingskode 0930 i lønsspenn 51-63.

Til lønnen kommer særlige regulativmessige godtgjøringer. Skyssgodtgjørelse etter gjeldende regler.

Tilsetning skjer i henhold til gjeldende regelverk. Stillingsinnehaver må forholde seg til de endringer som måtte komme som følge av tjenesteordning for menighetsprester.

Nytt tjenstedistrikt og tjenestested forutsetter godkjenning i Borg bispedømmeråd.

Nærmere opplysninger fås på Borg bispedømmekontor, tlf. 69 30 79 00 eller på Onsøy menighetskontor, tlf. 69 30 58 70.

Søknad med CV, vitnemål, referanser og attester, må være Borg bispedømmeråd, Postboks 403, 1601 Fredrikstad i hende innen 02.02. 2007.

Borg bispedømme

Kapellan i Fredrikstad Domprosti i Borg bispedømme med tjenestested Borge sokn.

Borge og Torsnes sokn utgjør for tiden Borge prestegjeld. Kapellane i Borge vil derfor inntil videre også fungere i Torsnes sokn sammen med soknepresten i Borge. I implementeringsprosessen av ny tjenesteordning i Fredrikstad domprosti vil området øst for Glomma; Borge, Torsnes og Østre Fredrikstad være naturlige samarbeidende sokn.

Borge sokn ligger i Fredrikstad kommune og strekker seg nordover og østover fra Gamlebyen og grenser i nord og øst mot Sarpsborg kommune. Soknet er tradisjonelt jordbruksområde, men med en del industri langs Glomma. Her er flere store etablerte og planlagte boligområder. Det er handlesentra med post og bank på Sellebakk og Begby.

Borge sokn utgjør et areal på ca. 37 km² og har et samlet folketall på oppunder 11.000. Torsnes sokn ligger på halvøya sør for Borge, har ca 41 km² med et folketall på ca 1.800. Torsnes er et landbruksdistrikt med mye skog og lang kystlinje, nyere boligfelter og butikk.

Borge sokn har 2 kirker. Borge kirke ligger i et landlig kulturlandskap og er en steinkirke fra 1861 med 220 sitteplasser. Kjølstad kirke ligger mellom tettbebyggelsene Torp og Sellebakk og er en trekirke fra 1986. Den har 200 sitteplasser, fleksible romløsninger i to etasjer, med menighetssal og kontorer for menighetens ansatte. Kirken har mange bruksmuligheter og benyttes de fleste ukedagene til menighetsarbeid og noe foreningsarbeid. Torsnes har en steinkirke fra 1860 med 180 sitteplasser.

Gudstjenestene i Borge sokn holdes annenhver søn- og helligdag i soknets 2 kirker, og i Torsnes holdes gudstjeneste annenhver søn- og helligdag.

De aller fleste gravferdene forrettes fra Borge kapell bygget 1961 og ligger nær Borge kirke.

Borge sokn har 5 barneskoler og 2 ungdomsskoler. Torsnes sokn har en barneskole. Det er god barnehagedekning i området. Menighetene har god kontakt med både skole og barnehager.

Tre sykehjem/omsorgsboliger i Borge og et sykehjem i Torsnes, har alle månedlige besøk av prest og kantor.

Borge menighet er preget av tradisjonell kirkelighet, frivillig organisasjonsliv og folkelighet. Det er varierende oppslutning om gudstjenestene med større deltagelse på de mer familiepregede samlingene. Brederer lag av kirkemedlemmene tar etter hvert mer ansvar og setter preg på menighetens liv. Stadig nye boligområder og sterk forventet økning av innbyggertallet gir spennende utfordringer og nye muligheter.

Nåværende stab i Borge og Torsnes består av daglig leder, 2 prester, kateket, kantor og kirke-tjener i full stilling. Videre er det menighetsarbeidere, klokkere, kantor og kirketjener i deltidstillinger. Arbeidet i staben er basert på teamarbeid, der den enkelte fagperson har ansvar for sitt felt. Det er et godt samarbeid mellom menighetsråd, menighetens ansatte og frivillige.

Prestene fordeler gudstjenestene i kirkene og vil avtale tjenester seg imellom. Soknepresten har for tiden hovedansvaret for sykehjemmene og gravferdene. I prestegjeldet er det ca. 120 begravelser, 15 vielser, 90 dáp og 120 kon-

firmanter. I bispedømmet er det opprettet en ordnet turnus med beredskapsvakt for prestene i prostiet.

Domprostiet består av 11 sokn og har gode kollegiale forhold. Hver uke er det i regi av domprosten kollegamøter hvor det inngår faglig fordypning, tekstgjennomgåelser og sosialt fellesskap.

Kapellanen får et særskilt ansvar sammen med kateketen for barne- og ungdomsarbeidet (inkl. konfirmantene) og vil ha hovedansvar i et nylig etablert IKO-prosjekt med tanke på ledertrening av unge fra 14 til 18 år. I prostiet er det for tiden et utstrakt samarbeid om konfirmantundervisningen. Stillingsinnehaveren bør ha god kommunikasjonsevne i forhold til barn og unge, evne til nytenking og samarbeid og være fleksibel i forhold til utfordringer og endringer.

Målform i kirke og skole er bokmål.

Stillingen lyses ut uten tjenestebolig.

Fra kontoret i Kjølstad kirke er det 3 km til Borge kirke og kapell og 8 km til Torsnes kirke. Kontoret ligger 8 km fra Fredrikstad sentrum og 10 km fra Sarpsborg sentrum.

Borg bispedømme har et godt etablert veiledningsapparat.

Kvinner oppfordres til å søke

Stillingen lyses ut i stillingskode 0922 kapellan i lønsspenn 44-50/0930 sokneprest i lønsspenn 51-58.

Opplysninger om kirken i Fredrikstad og Borge prestegjeld finnes på hjemmesidene: www.fredrikstad.kirken.no og www.borgemenighet.no

Til lønnen kommer særlige regulativmessige godtgjøringer. Skyssgodtgjørelse etter gjeldende regler.

Tilsetning skjer i henhold til gjeldende regelverk. Stillingsinnehaver må forholde seg til de endringer som måtte komme som følge av tjenesteordning for menighetsprester.

Nytt tjenestedistrikt og tjenestested forutsetter godkjenning i Borg bispedømmeråd.

Nærmere opplysninger fås på Borg bispedømmekontor, tlf. 69 30 79 00 eller på Borge menighetskontor, tlf. 69 35 13 00.

Søknad med CV, vitnemål, referanser og attester, må være Borg bispedømmeråd, Postboks 403, 1601 Fredrikstad i hende innen 02.02. 2007.

Borg bispedømme

Fengselsprest ved Ullersmo fengsel.

Den ene av de to stillingene som fengselsprest ved Ullersmo fengsel er ledig.

Ullersmo fengsel ligger på Kløfta i Øvre Romerike prosti i Borg bispedømme.

Ullersmo er et lukket fengsel med 180 innsatte. Avdeling Kroksrud, som er et åpent fengsel, har 60 innsatte.

Rundt 250 personer har Ullersmo fengsel som arbeidsplass, og disse representerer forskjellige yrkesgrupper. Presten er en naturlig samarbeidspartner med disse, og det kreves vilje og evne til tverrfaglig samarbeid.

Hovedtyngden av arbeidet ligger på sjelesorg og samtaler med innsatte. Det er til tider stor pågang fra innsatte som ønsker samtale med prestene. Andre oppgaver er gudstjenester, samtalegrupper, kontakt med pårørende og samarbeid med menigheter og organisasjoner utenfor fengslet. Presten skal være behjelpelig med at innsatte med en annen tro og livssyn blir betjent. Det er ønskelig at presten kan bidra med veiledning og samtaler overfor ansatte omkring arbeidet med mennesker i sorg og krise, etiske spørsmål og annet.

Det holdes gudstjenester både på Ullersmo og Kroksrud hver søndag. Gudstjenestene fordeles mellom prestene.

Det kreves teologisk embetseksamen og praktisk-teologisk eksamen.

Pastoralklinisk utdanning, interesse for arbeidsområdet og relevant erfaring for eksempel sykehus eller annen institusjon vil være en fordel. Personlig egnethet vil bli vektlagt.

Tjenesten skal utføres i samsvar med Den norske kirkes ordning og tjenesteordning for fengselsprester fastsatt ved regjeringss resolusjon av 20.november 1997. Videre plikter fengselspresten å rette seg etter regelverket i "Lov om straffegjennomføring."

Stillingen står under tilsyn av biskopen i Borg. Prosten i Øvre Romerike prosti er nærmeste overordnede.

Målform i tjenester er bokmål og engelsk.

Borg bispedømme har et godt etablert veiledningsapparat.

Stillingen lønnes i kode 1465 spesialprest, lønnstrinn nr. 52-66. Pensjonsinnskudd i Statens Pensjonskasse.

Til lønnen kommer særlige regulativmessige godtgjøringer. Skyssgodtgjørelse etter gjeldende regler.

Tilsetning skjer i henhold til gjeldende regelverk.

Nærmere opplysninger om stillingen gis av fengselsprestene Reidar Faanes og Odd Gjøen tlf. 63 92 73 45/46 eller av Borg bispedømme-kontor tlf. 69 30 79 00.

Søknad med CV, vitnemål, attester, referanser og utvidet vandelsattest, må være Borg bispedømmekontor, Postboks 403, 1601 Fredrikstad i hende innen 02.02. 2007.

Hamar bispedømme

Sokneprest i Hamar domprosti med tjeneste i Løten sokn.

Det er ledig stilling som sokneprest i Løten (tjenestested) i Hamar domprosti (tjenestedistrikt). Sokneprest og kapellan i Løten har inngått i ett av tre teamområder innen domprostiet og slik vært en del av domprostens ledelse av prestetjenesten. Prestene har faste teammøter med drøfting av felles prosjekter, erfaringsutveksling og faglig utvikling, koordinering av ferie og fritid, fordeling av ulike tjenester med mer. Også i prostiet som helhet arbeides det aktivt med faglig utvikling.

Løten er en landkommune mellom Elverum og Hamar med ca 7300 innbyggere.

Løten kommunes visjon - "Midtpunkt med mangfold" deles av menigheten.

For mer informasjon om Løten: se www.loten.kommune.no. Der finnes også videre info om Løten menighet gjennom å gå til kultur og fritid og videre til livssyn. Det er god barnehagedekning og 4 grunnskoler og en ungdomsskole i kommunen. Det er godt innarbeidet samarbeid mellom kirken, skoler og barnehager.

Løten sokn har sammenfallende grenser med kommunen. Sokneprest er medlem av menighetsråd og fellesråd. Soknet har en kirke med

kirkegård og gravkapell, tre kapeller og en middelalderkirkeruin som gudstjenestested. Ved Løten Helsetun og Kvennhaugen dag-senter er det regelmessig andakter.

I soknet består staben av: sogneprest, kapellan, organist 70%, daglig leder 80%, sekretær 20%, to kirketjener/kirkegardsarbeidere ved hovedkirken og kirketjenerne ved kapellene. Kirkekontoret samlokalisert med kommuneadministrasjonen i Løten sentrum.

Soknepresten har ansvar for å lede og organisere prestetjenesten i soknet. Evner til ledelse, samarbeid og samhandling vil derfor være viktige egenskaper knyttet til stillingen. Hittil har prestene hatt hver sin tjenesteuke og gudstjenester fordelt etter plan med fri (stort sett) annenhver helg. Konfirmantundervisning foregår etter skoletid, for det meste i "Klokke-garden", et menighetshus/kirkestue bygd i 2000 (www.klokkegarden-loten.no/).

Løten menighet ønsker å:

- være en åpen og inkluderende kirke som bygger på et fellesskap der mennesker møter Gud og hverandre og der fornyelsen er tydelig i en glad tro på Jesus.
- være kjent, tydelig og tilstede i lokalmiljøet.
- være et sted hvor gudstjenesten er samlingspunkt for alle aldersgrupper og alle som ønsker å høre til i kirken.
- være en menighet med lav terskel som også har fokus på "verden" utenfor menigheten.

Det søkes derfor etter en sokneprest som:

- kan være kjent, tydelig og tilstede i lokalmiljøet.
- aktivt samarbeider med menighetsråd, stab og frivillige for å nå målet om at kirken/menigheten skal være tydelig tilstede i lokalmiljøet og være en ressurs for befolkningen både i hverdagslivet, høytider som dåp, konfirmasjon og vigsel, når sorg og sykdom rammer og ved gravferd.
- har erfaring med og ønsker å engasjere seg i - og utvikle menighetens arbeid blant barn og ungdom og ser på dette som en viktig og nødvendig oppgave for å bygge menigheten.
- vil videreutvikle et variert og inkluderende gudstjenesteliv.

- har en arbeidsstil som er preget av evne til samarbeid, kommunikasjon, humor og ansvarsbevissthet.

Det er boplikt i prestegård eid av opplysningsvesenets fond. Det er en nærmere 200 år gammel toetasjers bygning med tilbygg på hver tverrende. I første etasje er det 2 store stuer, 3 mindre, stort kjøkken med vaskerom. I annen etasje er det 4 soverom foruten en stor sal og 2 mindre rom. WC i begge etasjer, dusj i første etasje og bad i andre. Det fyres med ved, parafin og strøm. Boligen ble pusset opp i 1994, men vanlig vedlikehold vil bli gjennomført.

Husleie og boforhold reguleres av de til enhver tid gjeldende regler for tjenesteboliger. Den som tilsettes må rette seg etter disse regler og de bestemmelser som måtte bli truffet om leie, bruk og eventuell flytting av bosted. Tjenestebolig for prester er tjenestebolig i henhold til husleielovens § 11.3. Dette gir leieren færre rettigheter enn ved leie av annen bolig.

Målform i soknet er bokmål. Søkere må opplyse om de behersker begge målføre.

Stillingen er lønnet i stillingskode 0930 sokneprest i lønsspenn 51 - 68. Innskudd til Statens pensjonskasse. Tjenestetelefon, skyssgodtgjørelse og tilskudd til tjenstedrakt dekkes av bispedømmerådet etter de til enhver tid gjeldende satser. Tilsetning skjer i henhold til gjeldende lov- og regelverk for tilsetning i staten, samt Tjenesteordning for menighetsprester. Den som tilsettes må rette seg etter endringer i ansvars- og arbeidsoppgaver samt tjenstedistrikt som i fremtiden kan gjennomføres innenfor lov-, regelverk og ny tjenesteordning for menighetsprester i Den norske kirke.

Nærmere opplysninger om stillingen kan fås ved henvendelse til kirkevergen i Løten (tlf.: 62593020), til Hamar domprost (tlf. 62510550) eller til Hamar Bispedømme-kontor (tlf.: 625 50350).

Søknad med CV, vitnemål og attester sendes Hamar bispedømmeråd, Postboks 172, 2302 Hamar innen 15. januar 2007.

Agder og Telemark bispedømme

Stillingen som sokneprest i Lister prosti i Agder og Telemark bispedømme, med Lista og Herad sokn som tjenestested.

Stillingen som sokneprest i Lister prosti med Lista og Herad sokn som tjenestested er ledig.

Lista og Herad sokn omfatter, - sammen med Farsund og Spind sokn, Farsund kommune.

Kommunen har 9700 innbyggere, hvorav Lista 4900 og Herad 1700. Kommunen grenser til Lyngdal i nord og Kvinesdal i nordvest. Nytt veinlegg binder nå Listerregionen sammen på en god måte.

Listalandet er helt spesielt, og kommunen presenteres ofte som et stykke Norge i miniatyr. Her er fine sandstrender, flatt og åpent jordbruksland, småkupert landskap, fjell og daler, elver og fjorder og en flott skjærgård. Det er gode muligheter for et rikt friluftsliv.

Vi søker etter en sokneprest som

- kan lede med visjoner og klare tanker for menighetsbygging
- kan utruste og oppmuntre andre medarbeidere til tjeneste
- kan samarbeide godt med menighetsråd, stab, bedehus og lokale foreninger
- kan bidra til gudstjenestefornyelse, for eksempel gjennom G2- og andre alternative gudstjenester
- kan ta administrativt ansvar

Lista sokn har sin hovedkirke i Vanse sentrum. En stor gammel steinkirke med plass til 900. Soknet har også et kapell i Vestbygda med plass til 250. Her foreligger det planer om utvidelse. Bakgrunnen er ønske om å legge forholdene til rette for å gi barn og unge et mer helhetlig tilbud. Herad kirke som nå er under restaurering og feirer sitt 50 års jubileum i 2007, har plass til 120. I Vanse kirke er det normalt 3 hovedgudstjenester i måneden, i Vestbygda 2 og i Herad 1. Vanse kirke har 56 forordnede gudstjenester i året, Vestbygda 35 og Herad 21. I Lista sokn er det ca. 50 dåp og 70 konfirmanter i året og i Herad ca 3 dåp og 3 konfirmanter som for øvrig følger konfirmantopplegget i Farsund. Fra Vanse er det 8 km til Vestbygda kapell og 16 km til Herad kirke. Ny vei i nær framtid vil korte ned denne avstanden betraktelig.

Det er et rikt og variert menighetsarbeid og god oppslutning om gudstjenestene. Det arbeides aktivt med gudstjenestefornyelse. Et større familiekor er en aktiv ressurs i det arbeidet.

Mye av virksomheten drives i tilknytning til de mange bedehusene. Her drives søndags-skolearbeid, et svært variert barnarbeid og stor møtevirsomhet. Samarbeidet mellom kirke og bedehus er godt og det er viktig at dette opprettholdes og videreføres. Lekmannsorganisasjonene er aktive og sterke. Pinsevennene har 2 menigheter, Misjonsforbundet 1 og Metodistkirken 1.

Soknepresten bor i Vanse der soknene har sitt administrasjonssenter. Kontorforholdene er svært gode i prestegårdens gamle låve. Her har også kapellan, diakon og kirkeverge sine kontorplasser. I den gamle forpakterboligen som ligger på samme gårds plass, er det menighetssenter med gode forhold for forskjellige samlinger. Disse 2 bygningene og sokneprestboligen, ligger ca. 150 m fra Vanse kirke. Vanse og Herad sokn betjenes vider av 2 organister, kontorfullmektig og 3 kirketjenere, alle i deltidsstillinger. Det er utstrakt bruk av frivillige i gudstjenestene.

Kapellannen bor i Vestbygda, og har foruten et spesielt ansvar for ungdomsarbeidet og konfirmantarbeidet, et hovedansvar for Vestbygda og sitter i Herad menighetsråd. Soknepresten er medlem av i Lista menighetsråd og har hovedvekten av sine gudstjenester i Vanse kirke og er kirkebokfører for Lista sokn. Det er et nært og godt tjenestesamarbeid med soknepresten i Farsund og Spind. Det er tjenesteuke hver 3 uke etter turnus. Tjenesteukene omfatter hele Farsund kommune. Arbeidsfordelingsplan er under utarbeidelse.

Prosten leder prestetjenesten i prostiet og innkaller prestene til samlinger for faglig utvikling, åndelig fellesskap, orientering og drøfting.

Soknepresten går inn i samarbeid om beredskapsvakt med de andre prestene i prostiet ca 4 uker i året.

I Herad sokn ligger Åpta misjonssenter, som er et leirsted eid av NMS. I Vanse sokn ligger aldersinstitusjonen Listaheimen, 3 barneskoler, 1 ungdomsskole og 1 videregående skole. Flere barnehager med ledige plasser.

Stillingen er tillagt boplikt. Boligen ligger vakkert og usjenert til med utsikt over Prestvannet.

Rundt huset er det en stor, fin og godt opparbeidet hage.

Huset er bygget i 1948, er velholdt og i god stand. Grunnflaten er 230 m². Kjeller under 1/3 av huset. I første etasje er det vindfang, hall, hjemmekontor, kjøkken, kjølerom, vaskerom, gang, 2-3 stuer, 3 soverom, WC og bad med badekar og dusj. I andre etasje er det et stort åpent loft, 3-5 soverom og bad. I den gamle låvebygningen disponerer soknepresten et lagerrom og dobbel garasje med god plass til ved. Huset varmes opp med strøm, nye el-ovner og en ny, svært god vedovn. Huset har fått nye vinduer.

Bokmål er målform i Lister og Herad sokn. Søker må bekrefte at hun/han kan bruke begge målformer.

Kvinner oppfordres til å søke stillingen.

Den som blir tilsatt må finne seg i:

Endring i tjenesteordning for menighetsprester og regler om lønnsforhold og aldersgrense for geistlige tjenestemenn.

Eventuell deling eller regulering av prestegjeldet og bestemmelser i forhold til tjeneste- og tjenesteområde.

Eventuelle vedtak om leie, bruk og flytting av bosted.

Stillingen er lønnet i stillingskode 0930 sokneprest (l.tr. 51-65) Pensjonsskudd. Til lønna kommer regulativmessige godtgjøringer og skyssgodtgjøring etter statens regulativ.

Søknad med kopi av vitnemål, attester, CV, referanser og utfylt skjema for standardopplysninger ved søknad på prestestilling i Agder og Telemark bispedømme, må være kommet til Agder og Telemark bispedømmeråd, Postboks 208, 4662 Kristiansand innen 26.01.2007. Skjema ligger på www.kirken.no/agder under fagområdepersonal. Nærmere opplysninger om stillingen kan fås ved henvendelse til Agder og Telemark bispedømmekontor, tlf. 38105120, eller til prosten i Lister tlf. 38328120.

Agder og Telemark bispedømme

Kapellan i Øst-Telemark prosti med Notodden sokn som tjenestested.

Det er ledig stilling som kapellan i Øst-Telemark prosti med Notodden sokn som tjenestested.

Notodden ligger ved Heddalsvannet med kort vei til naturskjønne fjellområder, 6 mil fra Skien og 12 mil fra Oslo. Det er to prestegjeld i Notodden kommune og fellesrådsområde, Heddal med tre sokn og Notodden med ett. Om lag 60% av befolkningen i kommunen bor i Notodden sokn. Det er korte avstander i soknet. Den norske kirke har 6368 medlemmer i soknet. Soknet har ett prekensted, Notodden kirke med 450 sitteplasser.

Notodden kommune har vært gjennom en omfattende omstillingsperiode etter at de to hjørnesteins bedriftene i byen ble avvirket på 80- og 90-tallet. Omstillingen har vært vellykket, men deler av omstillingsprosessen pågår fremdeles. Notodden framstår nå som:

- et kommunikasjonscenter i regionen med bl.a. ekspressbussforbindelse til og fra Oslo hver time hele døgnet og daglig flyforbindelse til Bergen
- et handelssenter med omfattende og varierte tilbud for kommunen og omlandet
- et kunnskapscenter med hovedtyngde i et godt utbygget sykehus og en veletablert avdeling av Høgskolen i Telemark med ca. 1000 studenter.

Den nyoppussede kirken fra 1938 er sentralt plassert i et vakkert parkområde i byen. Området omfatter bl.a. Speiderhus, Eldresenter og Hjemmefrontmuseum. Menigheten disponerer et meget velfungerende menighetshus bygget i 1990 rett ved siden av kirken. Huset har rom for en rekke forskjellige aktiviteter i menigheten. Menighetshuset er organisert som en stiftelse som drives på dugnad. Huset omfatter også undervisningsrom samt funksjonelle og meget godt utstyrte kontorer for prestene og øvrig stab.

Staben består av sokneprest og kapellan, kontor i full stilling, kontorleder i 50% stilling og kirketjener i 80% stilling. I tillegg er det en 50%-stilling som undervisningsmedarbeider og en 25% stilling som barne- og ungdomskantor finansiert med midler fra givertjenesten. Kapellanen har med nå-

værende arbeidsdeling ansvaret for konfirmantundervisningen i samarbeid med undervisningsmedarbeideren, for voksenundervisning (Alphakurs, Betagrupper) og for G2-gudstjenestene (8 av i alt 58 gudstjenester). Tjenesteuke blir fordelt likt mellom prestene. Etter tilsetting av kapellan vil det bli utarbeidet en ny arbeidsfordelingsplan.

Det er fire barneskoler, en ungdomsskole og en videregående skole i soknet. Lokalsykehuset, sykehjemmet og de kommunale omsorgsboligene betjenes av menighetens prester. Det er to frikirker i prestegjeldet, Notodden pinsemenighet (Betania) og Det Norske Misjonsforbund (Misjonskirken). Relasjonene mellom menighetene er gode. Normisjonen og NLM har egne bedehus. Det er også grupper knyttet til andre misjonsorganisasjoner. Forholdet mellom kirken og lekmannsorganisasjonene er godt.

Menigheten driver barnearbeid inspirert av "Promiseland"-modellen i tilknytning til G2-gudstjenestene. Det er dessuten et barneospelkor "Joyful Noize". "Laget" (NKSS) på Notodden fungerer som menighetens ungdomsklubb under ledelse av undervisningsmedarbeideren. Laget har samlinger hver uke, weekend-samlinger og vinterleir i Hemsedal. Menigheten driver et kantori med om lag 30 medlemmer, samt band og lovsangsteam knyttet til G2-gudstjenestene. Menigheten har en bønnetjeneste, fem samtalegrupper pluss en meditasjonsgruppe. Et diakonalt team med besøkstjeneste i fokus er under utvikling. Under den årlige bluesfestivalen i Notodden arrangerer menigheten "Blå messe" og driver dessuten kirkekafeen "Den blå fisk" i menighetshuset. I løpet av året arrangerer menigheten også åpne menighetskvelder. "Telemark Kyrkjeakademi" er dessuten en viktig aktør. Menigheten har i løpet av våren 2006 fått i gang et nytt og spennende menighetsblad som distribueres til alle som er bosatt i soknet.

I visjonsformuleringen for Notodden menighet heter det: "Gjennom *misjon* ønsker vi å vinne menneske for Jesus og tilby ett *felleskap*, der vi gjennom *tilbedelse* og *læring* får kraft til *tjeneste* for Gud og medmenneske." Denne visjonen viser at menigheten ønsker

å være et verksted der menneske får mulighet til å finne sin tjeneste for Gud og mennesker. Menighetsrådet har nylig valgt å fokusere på de fire kirkelige handlingene i perioden 2006-2009. Rådet ønsker å bygge opp et kontinuerlig tilbud for barn fra 0 til 18 år og deres familier. Dette innebærer bl.a. et nærmere samarbeid mellom tilsatte og frivillige.

Menigheten ønsker en kapellan som

- søker en allsidig tjeneste
- har motivasjon til å arbeide med og for ulike aldersgrupper
- ønsker å arbeide i team med ansatte og frivillige
- bidrar til å utvikle et variert gudstjenesteliv
- ønsker å styrke menighetens misjonsprofil

Stillingen er tillagt boplikt. Det er skaffet en ny prestebolig. Denne er nyoppusset, og ligger i Høgås bydel. Boareal er på 190 kvadratmeter, og ligger solrikt og usjenert til i rolig og barnevennlig område. Første etasje består av vindfang, hall, stue, kjøkken, tre soverom, wc og bad. Underetasjen består av vindfang (egen inngang), entre, stue, soverom, bad og bod. I tillegg er det i underetasjen vaskerom, badstue, trapperom og to boder. Høgås har et godt tilbud med barnehage og relativt nybygd skole. Til skolen er det opparbeidet et område med forballbinge, kunstgressbane og en mindre slalombakke. I nabolaget er det en god blanding av barnefamilier og eldre. Det går timebuss til sentrum.

Bokmål er målform i Notodden sokn. Søker må bekrefte at hun/han kan bruke begge målformer.

Kvinner oppfordres til å søke stillingen.

Den som blir tilsatt må finne seg i:

Endring i tjenesteordning for menighetsprester og regler om lønnsforhold og aldersgrense for geistlige tjenestemenn.

Eventuell deling eller regulering av prestegjeldet og bestemmelse i forhold til tjeneste- og tjenesteområde.

Eventuelle vedtak om leie, bruk og flytting av bosted.

Stillingen er lønnet i stillingskode 0922 kapellan (l.tr. 44-50) eller stillingskode 0930 (l.tr. 51 - 60). Lønsplasseringen er avhengig av kvalifikasjoner, ansiennitet m.m. Pensjonsinnskudd. Til lønna kommer regulativmessige

godtgjøringer og skyssgodtgjøring etter statens regulativ.

Søknad med kopi av vitnemål, attester, CV, referanser og utfylt skjema for standardopplysninger ved søknad på prestestilling i Agder og Telemark bispedømme, må være kommet til Agder og Telemark bispedømmeråd, Postboks 208, 4662 Kristiansand innen 26.01.2007. Skjema ligger på www.kirken.no/agder under fagområdepersonal. Nærmere opplysninger om stillingen kan fås ved henvendelse til Agder og Telemark bispedømmekontor, tlf. 38105120, eller til prosten i Øst-Telemark tlf. 35061046.

Bjørgvin bispedømme

Visjonen i Bjørgvin bispedømme er å gjere Kristus kjent, trudd, elska og etterfulgt. Det vert lyst ledig stilling som prostiprest i Nordfjord prosti i Bjørgvin bispedømme.

Nordfjord prosti omfattar dei 7 kommunane Eid, Stryn, Hornindal, Gloppen, Selje, Vågsøy og Bremanger. Vel 32000 innbyggjarar bur i dette området. Nordfjord har ein vakker og variert natur med kyst og fjordar, fjell og isbre. Der er gode høve til friluftsliv både sommar og vinter. Prostiet omfattar 27 sokn med 32 kyrkjer og det er delt i 4 tenestedistrikt med til saman 15 prestar.

Hovudoppgåvene for prostipresten vil vere gudstenester og kyrkjelege handlingar rundt om i prostiet og ulike vikaroppgåver elles. Prostipresten er sekretær for Nordfjord prostiråd og hjelper til med ulike tilskipingar i prostiet, som t.d. den årlege Seljumannamessa og Kyrkjedagen for Nordfjord. Prostipresten er med i Kjølisdalen sokneråd. Teneste som sjukehusprest på Nordfjord sjukehus utgjer 10% av stillinga.

Prosten er prostipresten sin næraste overordna og det vert lagt opp til å nytte kvarandre sine sterke sider og nådegåver. Presten vil

få kontor på Eid og blir knytt stabsfellesskapet der. På Eid er det ein stab med tre andre prestar og kyrkjevevjerje i full stilling, samt to organistar, klokkar, kyrkjetenar og to sekretærar i deltidstillingar. Det er ikkje buplikt til stillinga, men det er ynskjeleg at prostipresten bur på Eid. Dersom det er ønskjeleg, vil ein hjelpe til med å skaffe eigna bustad. Bygdebyen Eid ligg sentralt til i Nordfjord og er eit aktivt kultur- og handelssenter. Der er både sjukehus, vidaregåande skule med allmenn og praktiske linjer, folkehøgskule m.m.

Prestane i prostiet har 8 felles samlingar i året for fagleg utvikling, åndeleg fellesskap, drøftingar og felles planlegging. På nokre av møta vert og andre faggrupper inviterte med. Prosten ynskjer å stimulere til teamutvikling mellom prestane og til tverrfagleg samarbeid med dei ulike faggruppene i prostiet.

Vi søkjer etter ein prest med brei erfaring, gode samarbeidsevne, ei fleksibel innstilling og engasjement for ei prestateneste nær menneske.

Målforma i prostiet er nynorsk. Det er tilbod om arbeidsvegledning i bispedømet.

Bjergvin bispedøme ynskjer fleire kvinner i prestateneste.

Nærare opplysningar kan ein få ved å vende seg til: Seksjonsleiar Liv R. Ågotnes på bispedømekontoret tlf. 55306484, eller prost Rolf Schanke Eikum tlf. 97505015.

Stillinga vert løna i stillingskode 0930 i lønsspenn 51-68. Pensjonsinnkot. Reiseutgifter vert dekkja etter gjeldande regulativ. Til løna kjem særlege regulativmessige godtgjeringar. Referansar skal oppgjevast.

Søknad med kopi av relevante vitnemål og attestar skal sendast til Bjergvin bispedømeråd, Pb. 1960 Nordnes, 5817 Bergen.

Søknadsfrist: 21. januar 2007.

Sør-Hålogaland bispedømme

Ledig stilling som sokneprest i Vesterålen med særskilt tjenestested Øksnes – 2. gangs utlysning.

Øksnes sokn, sammenslått fra 2005 av Langenes og Øksnes sokn, sammenfaller med Øksnes kommune. Her finner du vel 4.600 innbyggere som bor i et naturskjønt område ut mot havet og har fisk som hovednæring. Myre er kommunens sentrum med 2.500 innbyggere.

I Øksnes kan du oppleve nytrukket, sprellende sei og torsk, speilblankt hav, midnattssol, feiende høststørmer, stjerneklare vinternetter og flammende nordlys. Vi har fjell, myrer, fiskevann, øyer og fine hvite strender.

Vesterålen omfatter kommunene Andøy, Sortland, Hadsel, Bø og Øksnes. Prostiet består av 10 sokn med i alt 10 prestestillinger. De nye tjenesteordningene er implementert i prostiet. Vesterålen prosti er et beredskapsområde, og beredskapsvaktene går på omgang mellom prestene. Det arrangeres jevnlig samlinger for prestene i prostiet, med både faglig og gudstjenestelig fellesskap.

Soknepresten har det koordinerende ansvar i soknet.

I Myre kirke (fra 1979) er det kontorfellesskap for alle i staben.

Tjenestebolig med boplikt ligger på Myre og ble bygget i 1964. Det vil bli gjennomført noe oppussing av boligen før innflytting.

Vi vil vektlegge personlig egnethet til stillingen.

Kvinner oppfordres til å søke.

Målform i kirke og skole er bokmål.

Stillingen lønnes etter Statens regulativ og er plassert i lønsspennet l.tr. 51-68. I tillegg kommer særlige regulativmessige godtgjøringer.

Skyssgodtgjørelse utbetales etter Statens regulativ. Pensjonsinnskudd i Statens Pensjonskasse.

Nærmere opplysninger om stillingen kan fås ved henvendelse til prosten i Vesterålen på tlf. 76164030, eller ved å ringe Sør-Hålogaland bispedømmekontor på tlf. 75548550.

Søknad med CV, referanser, bekreftede vitnemål og attester sendes Sør-Hålogaland Bispedømmeråd, Tolder Holmers vei 11, 8003 Bodø innen 26.01.07.

For mer utfyllende opplysninger om stillingen se www.kirken.no/sor-haalogaland.

Se også utlysning på www.aetat.no.

Aktuelt fra Luther Forlag

Tone Stangeland Kaufman og Birgitte Bjørnstad Sæbø (red)

DE STORE ORDENE

En antologi

25 sentrale ord i den kristne tro fra nye perspektiver.

"Skal du lese ei bok, la det bli denne!"

(Ung Teologi)

"Her er samlet mange flotte og berikende refleksjoner." (Paul Odland i Dagen)

Kr 248,-

Luther Forlag

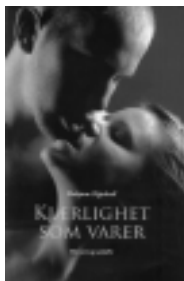
Besøk oss på: www.lutherforlag.no

Aktuelt fra Luther Forlag

Torbjørn Nordvoll

KJÆRLIGHET SOM VARER

Om sex og samliv

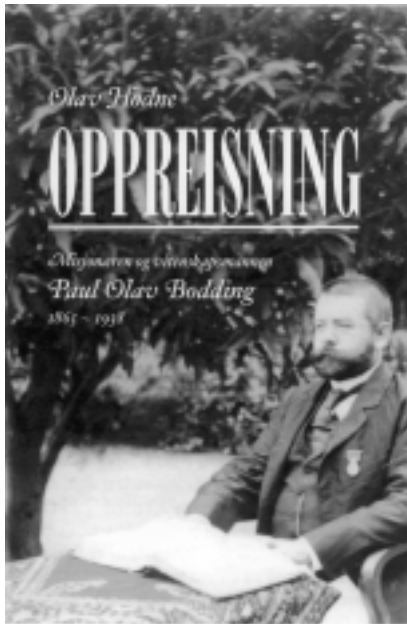
Med lidenskap og engasjement hevder forfatteren at ekteskapet er en god ramme for et livsbejaende og frodig seksualliv. En utfordrende og ærlig bok om hvor viktig intimitet og sex er mellom to som ønsker å leve forpliktende sammen hele livet.

Kr 198,-

Luther Forlag

Besøk oss på: www.lutherforlag.no

Nyhet!

*Olav Hodne***OPPREISNING****MISJONÆREN OG VITENSKAPSMANNEN****PAUL OLAF BODDING (1865-1938)****Kr 218,-**

Ingen misjonær i Santal-
 misjonens over 130-årige
 historie har satt slike dype
 spor etter seg, bortsett fra de
 to grunnleggerne, Skrefsrud
 og Børresen. Ingen enkelt-
 person har betydd så mye i
 santalfolkets historie i nyere
 tid som Boddington. Ingen
 vitenskapsmann som for-
 søker å trenge seg inn i
 santalenes historie, kultur
 og levevis eller språk,
 kommer forbi Boddington.
 Han har skrevet seg inn i
 dette stammefolks annaler
 så lenge santalene fortsetter
 å eksistere som et folk med
 egen kultur og eget språk,
 med egne seder og skikker
 og sosiale institusjoner.

Returadresse:
Luther Forlag
Grensen 3
0159 OSLO

UTKOMMER annenhver uke på Luther Forlag og redigeres av praktikumsrektor Halvor Nordhaug, rektor Vidar L. Haanes, prost Jan Otto Myrseth og kapellan Sunniva Gylver.

REDAKSJON

Luthersk Kirketidende, v/Eyolf Berg,
Luther Forlag, Grensen 3, 0159 OSLO
Red. sekr.: Eyolf Berg
Tlf. 91 17 65 37
e-post: redaksjon.lk@lutherforlag.no

LESERINNLEGG til Luthersk Kirketidende mottas med takk, og kan sendes til ovenstående e-post adresse.

ABONNEMENT, ADRESSEENDRING O.L.:

Luthersk Kirketidende v/Björg Gjelsvik,
Bok & Media AS, Grensen 3, 0159 OSLO.
Tlf. 22 00 87 70. Fax. 22 00 87 71.
e-post: bjorg.gjelsvik@bokogmedia.no

Pris kr. 490,- pr. år for Norge. Utlandet kr. 550,- pr. år.
Kontonummer: 3000.14.73669

ANNONSEPRISER

Det er muligheter for følgende 7 annonsemoduler i LK:

1. *1/2 kvartside* (Høyde 42 mm, bredde 61 mm) kr 375,- +moms
2. *Kvartside* (Høyde 42 mm, bredde 127 mm) kr. 615,- +moms
3. *Halvside* (Høyde 177 mm, bredde 61 mm) kr. 1090,- +moms
4. *Halvside* (Høyde 85 mm, bredde 127 mm) kr. 1090,- +moms
5. *3/4 side* (Høyde 130 mm, bredde 127 mm) kr 1700,- +moms
6. *Helside* (Høyde 177 mm, bredde 127 mm) kr. 1940,- +moms
7. *Dobbelside* (Høyde 177 mm, bredde 2x127 mm) kr. 3500,- + moms.

ISSN 0332-5431

